

Livslängden i Sverige

2021–2025

Den här rapporten beskriver och analyserar medellivslängdens utveckling, totalt sett i Sverige och i olika delar av landet. I rapporten redovisas hur medellivslängden i Sverige ser ut ur ett internationellt perspektiv, hur medellivslängden för kvinnor och män i riket har utvecklats över tid samt om det finns regionala skillnader under den senaste femårsperioden, 2021–2025.

Demografiska rapporter 2026:4

Innehållsförteckning

Förord

Sammanfattning

1. Inledning

2. Internationellt perspektiv

Livslängden i Sverige i jämförelse med andra länder i världen, i Europa och i Norden

Sverige i världen

Sverige i Europa

Sverige i Norden

3. Utvecklingen i riket

En övergripande bild av hur dödligheten och livslängden för kvinnor och män i riket har utvecklats sedan 1900-talets början

Dödlighet och medellivslängd 1900–2025

Typålder vid dödsfall

4. Livslängd i länen

Medellivslängd vid födelsen och vid 70 års ålder under den senaste femårsperioden, 2021–2025

Medellivslängd vid födelsen

Återstående medellivslängd vid 70 års ålder

Skillnad mellan län med högst och lägst livslängd

Livslängd efter utbildningsnivå

5. Livslängd och dödlighet i kommunerna

Medellivslängden för de största kommunerna och standardiserade dödstal för samtliga kommuner under perioden 2021–2025

Medellivslängden i storstadskommunerna

Medellivslängden i de största kommunerna

Dödligheten i samtliga kommuner

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Statistikens framställning

Statistikens kvalitet

Bilagor

Referenser

Förord

Syftet med denna rapport är att beskriva och analysera medellivslängdens utveckling, totalt sett i Sverige och i olika delar av landet, under perioden 2021–2025. I denna rapport redovisas hur medellivslängden i Sverige ser ut ur ett internationellt perspektiv, hur medellivslängden för kvinnor och män i riket har utvecklats över tid samt om det finns regionala skillnader under den senaste femårsperioden.

Medellivslängden vid olika åldrar redovisas för riket, länen samt för kommuner med mer än 30 000 invånare. För alla kommuner redovisas dödligheten med ett annat mått, standardiserat dödstal.

Återstående medellivslängd publiceras årligen i den officiella statistiken efter kön och ålder. En mer utförlig redovisning för riket, länen och kommunerna publiceras vart femte år sedan 2001 i rapportserien "Livslängden i Sverige". Den här rapporten är den senaste i serien.

Rapporten har utarbetats av Li Ma och Filip Dabergott vid Avdelningen för Social statistik och analys, Befolkningssektionen. Lena Lundkvist och Karin Lundström har bidragit med värdefulla synpunkter. Dalia Hamdan, Linnea Åslund och Love Jacobsson har gett stöd vid webbpubliceringen.

SCB i maj 2026

Marie Lideus

Enhetschef

Mikael Fredberg

Sektionschef

Sammanfattning

Det här är en återkommande rapport som beskriver och analyserar medellivslängdens utveckling, totalt sett i Sverige och i olika delar av landet. I rapporten redovisas hur medellivslängden i Sverige ser ut ur ett internationellt perspektiv, hur medellivslängden för kvinnor och män i riket har utvecklats över tid samt om det finns regionala skillnader under den senaste femårsperioden, 2021–2025.

Hög medellivslängd i Sverige i ett internationellt perspektiv

Internationellt sett har Sverige en hög medellivslängd. Jämfört med världens 15 folkrikaste länder, ligger Sverige på andra plats, efter Japan, när det gäller medellivslängden för kvinnor och på första plats för män. Sverige är också ett av de länder i Europa som har högst medellivslängd, särskilt för män. Under det senaste året, 2025, var medellivslängden i Sverige högst i Norden för både kvinnor och män.

Äldre bidrar mest till ökning av medellivslängd

Den senaste femårsperioden, 2021–2025, var medellivslängden 85,1 år för kvinnor och 81,8 år för män. Jämfört med perioden 2016–2020 har den ökat med 0,8 år för kvinnor och 1,0 år för män. För kvinnor är det största bidraget till ökningen i medellivslängden från de i åldrarna 80–89 år. För män är det åldrarna 75–89 år som bidragit mest.

Högst medellivslängd vid födelsen i Stockholms län

Regionala skillnader finns i medellivslängden vid födelsen och 70 års ålder. Under perioden 2021–2025 hade Stockholms län, för första gången, den högsta medellivslängden för både kvinnor och män. Halland, Uppsala och Jönköping har också signifikant högre medellivslängd än riket för både kvinnor och män. Länen som har signifikant lägre medellivslängd än riket för både kvinnor och män ligger främst i norra Sverige och Sveland. När det gäller återstående medellivslängd vid 70 års ålder har Stockholms län och Hallands län den högsta för kvinnor respektive män. Norrbottens län har den lägsta medellivslängden vid både födelsen och 70 års ålder för både kvinnor och män.

Högst medellivslängd i Danderyd

Medellivslängd redovisas också för Sveriges kommuner med minst 30 000 invånare. Av dessa hade Danderyd den högsta medellivslängden både vid födelsen och 70 års ålder och både för kvinnor och män under den senaste femårsperioden, 2021–2025. Lidingö och Täby i Stockholms län, Lerum och Kungälv i Västra Götaland, Vellinge, Ängelholm och Lund i Skåne län samt Kungsbacka och Varberg i Hallands län har också signifikant högre medellivslängd än riket för både kvinnor och män vid födelsen och 70 års ålder. Den lägsta medellivslängden vid födelsen återfinns i Sandviken och

Landskrona för kvinnor respektive män. Piteå och Skellefteå har den lägsta medellivslängd vid 70 års ålder för kvinnor respektive män.

De flesta kommuner har en dödlighet i nivå med riket som helhet

Dödligheten för alla kommuner visar till stor del samma regionala mönster som setts för medellivslängden i länen och de största kommunerna, exempelvis att kommuner med högre dödlighet till stor del återfinns i norra Sverige. I de flesta kommuner skiljer sig dock dödligheten inte signifikant åt från dödligheten i riket som helhet.

1. Inledning

Bakgrund och syfte

Internationellt sett har Sverige en av världens högsta medellivslängder. Under de senaste femtio åren har dödligheten sjunkit tydligt för både kvinnor och män. En minskning av dödligheten i en befolkning innebär att människor lever längre. År 2025 var medellivslängden vid födelsen 85,6 år för kvinnor och 82,5 år för män i Sverige. Det är en ökning med ungefär åtta respektive tio år sedan 1970. Jämfört med 2021 har medellivslängden ökat med 0,7 år för kvinnor och med 1,3 år för män.

Syftet med denna rapport är att redovisa livslängdsutvecklingen totalt i Sverige samt i olika delar av landet under perioden 2021–2025. I rapporten beskrivs också förändringar jämfört med tidigare tidsperioder, samt regionala skillnader för kvinnor och män, inklusive skillnader efter utbildningsnivå.

Återstående medellivslängd publiceras årligen i den officiella statistiken efter kön och ålder. En mer utförlig redovisning för riket, länen och kommunerna publiceras regelbundet i rapportserien "Livslängden i Sverige" (SCB, 2001, 2007, 2011, 2016, 2021). Den här rapporten är den senaste i den här serien.

Rapportens disposition

Inledningsvis redovisas medellivslängden i ett internationellt perspektiv, kapitel 2. Jämförelser görs med de folkrikaste länderna i världen, europeiska länder samt de nordiska länderna. Uppgifterna i detta kapitel avser endast medellivslängd vid födelsen.

I kapitel 3 redovisas utvecklingen av dödligheten och medellivslängden i riket sedan början av 1900-talet. I kapitlet beskrivs också olika åldrars bidrag till medellivslängdens förändring, utvecklingen av typåldern och åldersfördelningen bland avlidna kvinnor och män i livslängdstabeller under utvalda femårsperioder.

I kapitel 4 analyseras utvecklingen av medellivslängden i olika län. Där redovisas medellivslängden för kvinnor och män vid födelsen respektive 70 års ålder under perioden 2021–2025. Förändringar i medellivslängden sedan början av 2000-talet ingår också i analysen. Dessutom redovisas regionala skillnader i medellivslängd efter kön och utbildningsnivå.

I kapitel 5 redovisas medellivslängden vid födelsen och 70 års ålder för kvinnor och män i de tre storstadskommunerna samt i de största kommunerna under perioden 2021–2025. Med de största kommunerna avses här kommuner med minst 30 000 invånare under 2025. För storstadskommunerna redovisas även förändringar över tid sedan början av 2000-talet. För samtliga kommuner redovisas standardiserade dödstal (SMR) i kartorna för kvinnor och män i två åldersgrupper, 20–69 år och 70–95 år. Resultaten för var och en av kommunerna redovisas också i en tabellbilaga.

I kapitlet Kort om statistiken finns beskrivningar om vad statistiken omfattar, definitioner och förklaringar av centrala begrepp samt hur olika beräkningar har gjorts.

Sammanfattande mått på dödlighet

Medellivslängd

Medellivslängden är ett mått, eller egentligen ett index, som på ett sammanfattande sätt mäter dödligheten i exempelvis ett land eller en region för alla åldrar under ett visst år eller en period. Måttet beräknas som antal år som i genomsnitt återstår att leva för en person om dödligheten i alla åldrar förblev densamma som under det år beräkningarna görs. Detta mått är alltså inte den genomsnittliga livslängden som en person som föddes ett speciellt år kommer att ha utan ett samlat mått på dödligheten i alla åldrar under ett år eller en period.

Vanligtvis benämns den återstående medellivslängden vid 0 år (födelsen) bara som medellivslängden. I den här rapporten redovisas även återstående medellivslängden vid 70 år.

Standardiserade dödstal (SMR)

Måttet återstående medellivslängd är känsligt för små variationer i dödligheten om befolkningen är liten, som vid regionala jämförelser eller jämförelser mellan olika grupper i samhället. Till exempel, i yngre åldrar är det få som avlider i Sverige och i många kommuner är det vanligt att inga avlider i vissa åldrar. Om det ett år avlider exempelvis en 10-åring får det stor påverkan på kommunens medellivslängd det året eller den perioden. För att undvika slumpmässiga skillnader i medellivslängd mellan kommuner har vi valt att redovisa kommuners dödlighet med måttet standardiserade dödstal (SMR). Det måttet jämför antalet avlidna i en kommun med det antal som skulle ha avlidit om dödligheten i kommunen var samma som i riket i alla åldrar.

2. Internationellt perspektiv

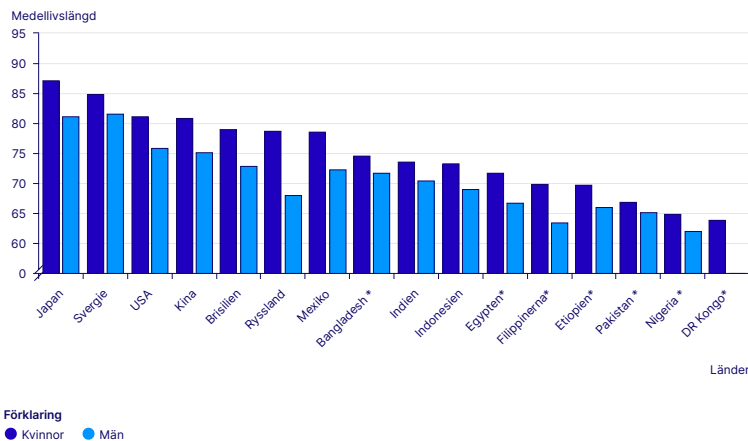
Sverige har en internationellt sett hög medellivslängd. Det här kapitlet jämför livslängden i Sverige med ett urval av länder i världen samt med övriga Europa och övriga Norden.

Sverige i världen

I diagram 2.1 redovisas medellivslängden för kvinnor och män i Sverige jämfört med världens 15 folkrikaste länder. Rankingen baseras på FN:s uppskattning av ländernas totala befolkning per den 1 januari 2023 (FN, 2024). För drygt hälften av länderna finns uppgifter om medellivslängd från OECD för år 2023. För övriga länder används uppgifter från WHO och avser 2021. Uppgifter för Sverige kommer från SCB och avser år 2023.

Hög medellivslängd i Sverige i ett internationellt perspektiv

Diagram 2.1 Medellivslängd vid födelsen för kvinnor och män i Sverige och i världens 15 folkrikaste länder, år 2023, rangordnad efter medellivslängden för kvinnor

Källa

Källa: OECD (hämtad 2026-01-30) och WHO (länder med *, hämtad 2026-01-23). Uppgifter för Sverige avser år 2023 och är från SCB.

Av de 15 folkrikaste länderna har Japan den högsta medellivslängden för både kvinnor och män, 87,1 år respektive 81,1 år. Medellivslängden för kvinnor och män i USA och Kina ligger nära varandra, med USA på andra plats och Kina på tredje plats. Därefter följer Brasilien. Medellivslängden för kvinnor och män i Nigeria och Demokratiska republiken Kongo är lägre än i de övriga länderna.

Den största könsskillnaden i medellivslängd återfinns i Ryssland, där kvinnors medellivslängd är 10,8 år högre än mäns. Detta följs av Filippinerna med 6,5 år och Mexiko med 5,7 år.

Medellivslängden för kvinnor i Sverige är 84,9 år under 2023, vilket är lägre än i Japan, men högre än i de övriga folkrikaste länderna. Medellivslängden för män i Sverige samma år är 81,6 år, vilket är högre än i samtliga folkrikaste länder. Könsskillnaden i medellivslängd i Sverige under året är 3,3 år.

Sverige i Europa

I Tabell 2.1 redovisas medellivslängden vid födelsen för kvinnor och män i de europeiska länderna. Siffrorna hämtas från Eurostat, och 2024 är det senaste året med tillgängliga uppgifter. I tabellen finns också förändringen i medellivslängden sedan 2019.

Högst medellivslängd för kvinnor i Spanien och män i Schweiz

Landet med högst medellivslängd för kvinnor är Spanien, 86,5 år. Det följs av Schweiz, Frankrike och Italien. Serbien har den lägsta medellivslängden för kvinnor, 78,6 år. Kvinnor i Sverige ligger på sjunde plats, med en medellivslängd på 85,3 år. Det är 1,2 år lägre än i Spanien och 6,7 år högre än i Serbien.

För män är medellivslängden högst i Schweiz, 82,4 år. De svenska männen har den näst högsta medellivslängden, 82,3 år. Italien och Norge delar tredje platsen, 81,6 år. Jämfört med män i Georgien, det land i Europa där medellivslängden är lägst, är medellivslängden för de svenska männen ungefär 11,8 år högre.

Skillnaden i medellivslängd mellan olika europeiska länder är större för män än för kvinnor. Män i Schweiz har 11,9 år högre medellivslängd än män i Georgien. Kvinnor i Spanien har 7,9 år högre medellivslängd än kvinnor i Serbien.

Det är värt att notera att uppgifter för Schweiz avser år 2023. Detta påverkar dock inte landets höga ranking för kvinnor och män när jämförelsen görs med andra länders medellivslängd för år 2024.

Sverige bland de länder med minst könsskillnad i livslängd

Länderna med den största könsskillnaden i medellivslängd är Lettland, Georgien och Litauen. I dessa länder är kvinnors medellivslängd 9,8 år, 8,8 år respektive 8,6 år högre än männens. Länderna med den minsta könsskillnaden är Nederländerna, Sverige och Norge, där är kvinnors medellivslängd ungefär 3 år högre än männens.

Jämfört med 2019 har medellivslängden ökat i de flesta europeiska länderna. Det land som haft störst ökning för kvinnor är Cypern, med en ökning på 1,2 år. För män är ökningen störst i Litauen, 1,4 år. En negativ utveckling syns i vissa länder, till exempel Tyskland, där medellivslängden har minskat med 0,2 år för kvinnor och 0,1 år för män. I vissa andra länder, till exempel Italien och Irland finns ingen förändring för kvinnor.

Hög medellivslängd i Sverige i ett europeiskt perspektiv

Tabell 2.1 Medellivslängd vid födelsen för kvinnor och män i Europa år 2024

Kvinnor			Män		
Land	2024	Förändring sedan 2019	Land	2024	Förändring sedan 2019
Spanien	86,5	-0,2	Schweiz (2023)	82,4	0,3
Schweiz (2023)	86,0	0,2	Sverige	82,3	0,8
Frankrike (preliminär)	85,8	-0,1	Italien	81,6	0,2
Italien	85,7	0,0	Norge	81,6	0,3
Cypern	85,6	1,2	Cypern	81,5	1,2
Luxemburg	85,5	0,3	Irland	81,4	0,6
Sverige	85,3	0,5	Spanien	81,4	0,3
Portugal	85,2	0,4	Malta	81,2	0,2
Malta	84,8	0,4	Island	81,1	-0,6
Finland	84,8	0,0	Luxemburg	81,0	0,8
Norge	84,8	0,1	Nederländerna	80,5	-0,1
Irland	84,7	0,0	Belgien	80,3	0,5
Slovenien	84,7	0,2	Danmark	80,2	0,7
Island	84,5	-0,2	Frankrike (preliminär)	80,2	0,3
Belgien	84,4	0,1	Österrike	79,8	0,1
Grekland	84,4	0,2	Portugal	79,7	1,0
Österrike	84,3	0,1	Finland	79,6	0,3
Danmark	83,9	0,4	Slovenien	79,5	0,8
Tyskland	83,5	-0,2	Grekland	79,4	0,2
Estland	83,4	0,4	Tyskland	78,9	-0,1
Nederländerna	83,3	-0,4	Tjeckien	77,1	0,7
Tjeckien	83,0	0,8	Turkiet	76,4	0,0
Polen	82,2	0,3	Kroatien	76,0	0,5
Kroatien	81,8	0,2	Slovakien	75,2	0,9
Slovakien	81,7	0,5	Montenegro	75,2	1,2
Turkiet	81,7	-0,1	Estland	75,1	0,6

Kvinnor			Män		
Land	2024	Förändring sedan 2019	Land	2024	Förändring sedan 2019
Litauen	81,6	0,4	Polen	74,8	0,7
Lettland	81,2	1,1	Serbien	73,8*	0,4
Rumänien (estimerad)	80,3	0,8	Ungern	73,7	0,6
Montenegro	80,1	0,6	Litauen	73,0	1,4
Ungern	79,9	0,2	Rumänien (estimerad)	72,8	0,9
Bulgarien	79,5	0,7	Bulgarien	72,2	0,6
Georgien	79,3	0,9	Lettland	71,4	0,5
Serbien	78,6*	0,0	Georgien	70,5	0,7

Kommentarer

Länder som saknar uppgifter för både år 2024 och år 2023 visas inte i tabellen.
Medellivslängden för Liechtenstein visas inte på grund av för liten befolkning.

Källa

Källa: Eurostat (hämtad 2026-03-13)

Sverige i Norden

I diagram 2.2 och diagram 2.3 redovisas utvecklingen av medellivslängden vid födelsen för kvinnor och män i de nordiska länderna under perioden 1970–2025. Uppgifterna kommer från respektive lands statistikbyrå.

Danmark lägst medellivslängd bland kvinnor i Norden sedan 1970-talet

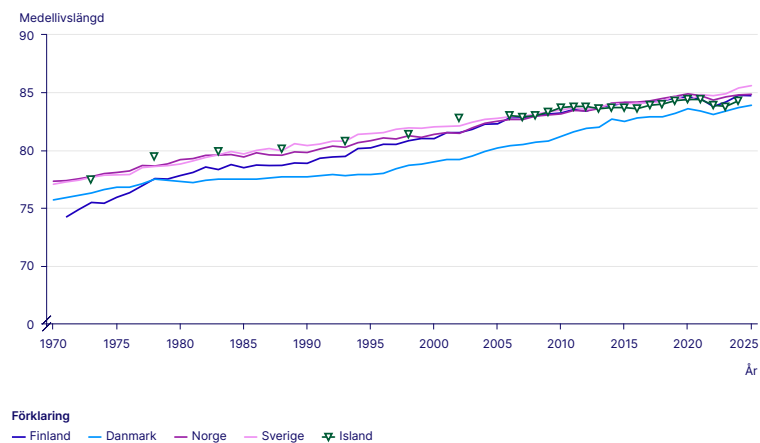
Medellivslängden för kvinnor har ökat i samtliga nordiska länder sedan 1970-talet. Medellivslängden har varit ungefär samma i Sverige, Norge och Island, medan Finland och Danmark legat lägre. Kvinnor i Finland hade lägst medellivslängd under större delen av 1970-talet. Sedan slutet av 1970-talet har kvinnor i Danmark haft den lägsta medellivslängden i Norden, medan medellivslängden för kvinnor i Finland ökat snabbt. Sedan mitten av 2000-talet till år 2019 har de nordiska kvinnorna i princip haft samma utveckling och nivå på medellivslängden med undantag för Danmark. Totalt sett är skillnaden i kvinnors medellivslängd mellan nordiska länder mindre det senaste decenniet än under de tre föregående decennierna.

Större skillnader mellan kvinnor i de nordiska länderna sedan pandemin

Utvecklingen av medellivslängden för kvinnor runt pandemiåren skiljer sig något mellan de nordiska länderna. Medellivslängden för kvinnor i Sverige minskade med 0,4 år under 2020 till följd av covid-19. I övriga nordiska länder fortsatte medellivslängden däremot öka under samma år, för att därefter minska under 2021 eller 2022. Medellivslängden för kvinnor har på senare år återhämtat sig i samtliga nordiska länder. Kvinnor i Sverige har haft den högsta medellivslängden bland alla nordiska länder de senaste fem åren. År 2025 uppgår medellivslängden för kvinnor i Sverige till 85,6 år. Jämfört med 2019, året innan pandemin, har den ökat med 0,8 år. Kvinnors medellivslängd i Danmark, Finland and Norge har också ökat, men i en långsammare takt. För Island saknas uppgift om medellivslängd för år 2025 vid tidpunkten för denna studie. Men år 2024 hade Island återgått till nästa samma nivå som år 2019. Jämfört med åren före pandemin har skillnaderna mellan kvinnor i de nordiska länderna ökat under de senaste åren.

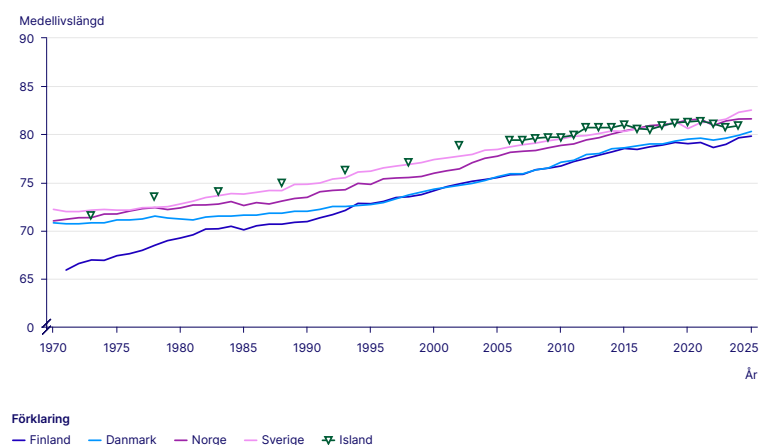
Högst medellivslängd i Sverige för kvinnor

Diagram 2.2 Medellivslängd vid födelsen i nordiska länder 1970–2025, kvinnor

Högst medellivslängd i Sverige för män

Diagram 2.3 Medellivslängd vid födelsen i nordiska länder 1970–2025, män

Kommentarer

Resultaten för Finland för år 2025 är preliminära. För Island redovisas femårsperioder fram till 2005. För Danmark redovisas glidande tvåårsperioder för hela den studerade perioden. Övriga länder redovisas årsvis. Utvecklingen innan den studerade perioden finns i tidigare rapporter (SCB, 2016 och 2021).

Källa

Respektive lands statistikbyrå

Lägre medellivslängd för män i Finland och Danmark jämfört med övriga nordiska länder

För män har medellivslängden också ökat i alla nordiska länder sedan 1970-talet. Ökningen för danska män var dock mindre än i övriga nordiska länder under 1980-talet och under första halvan av 1990-talet. Fram till början av 2010-talet hade män i Island och Sverige en högre medellivslängd än män i de andra nordiska länderna. Därefter är det Sverige, Island och Norge som har den högsta medellivslängden för män i Norden.

De finska männen hade den lägsta medellivslängden från 1970-talet till mitten av 1990-talet. I början av 1970-talet var männens medellivslängd i Finland 6 år lägre än i Sverige och ungefär 5 år lägre än i Danmark. Sedan mitten av 1990-talet har finska män haft en medellivslängd på ungefär samma nivå som danska män. Finlands ökning av medellivslängden har varit något större än andra länders, vilket bidrar till att skillnaderna i medellivslängd mellan de nordiska länderna har minskat.

Snabbast ökning av medellivslängden för män i Sverige efter pandemin

Utvecklingen av medellivslängden för män runt pandemiåren varierar mellan länderna. Utvecklingsmönstren för män liknar dock dem för kvinnor i respektive land. Medellivslängden för män i Sverige minskade tydligt år 2020 till följd av covid-19-pandemin, med 0,7 år. I de övriga nordiska länderna är pandemins påverkan på medellivslängden tydligast under år 2022. Återhämtningen av medellivslängden för män sker i olika takt i länderna. År 2024 hade män i nästan alla nordiska länder en högre medellivslängd än år 2019. Ökningen är störst i Sverige, med 1,0 år. Island är ett undantag, där medellivslängden för män ännu inte har återhämtat sig till nivån före pandemin. Uppgifter för Island för år 2025 saknas fortfarande vid tidpunkten för studien, och det är möjligt att männens medellivslängd i landet då kommer att nå eller överstiga 2019 års nivå. Under de senaste fem åren har Sverige den högsta medellivslängden för män i Norden. År 2025 nådde medellivslängden för män i Sverige 82,5 år. Detta är 2,7 år, 2,2 år respektive 0,9 år högre än medellivslängden för män i Finland, Danmark och Norge.

Rökning och alkoholkonsumtion en förklaring till skillnaderna mellan nordiska länder

Den relativt låga medellivslängden för danska kvinnor och män har delvis förklarats av dödlighet relaterad till alkohol och rökning (Chenet et al, 1996). En rökningrelaterad dödsorsak är lungcancer. Sedan mitten av 2000-talet har Danmark haft den högsta cancerincidensen bland de nordiska länderna. Dödligheten i cancer är högre i Danmark än i de flesta europeiska länder (OECD, 2025). I Finland är alkohol, liksom rökning, en vanlig orsak till dödlighet, särskilt bland män (Månsson et al. 2024, Tarkiainen et al. 2024).

Minskad könsskillnad i medellivslängd i alla nordiska länder

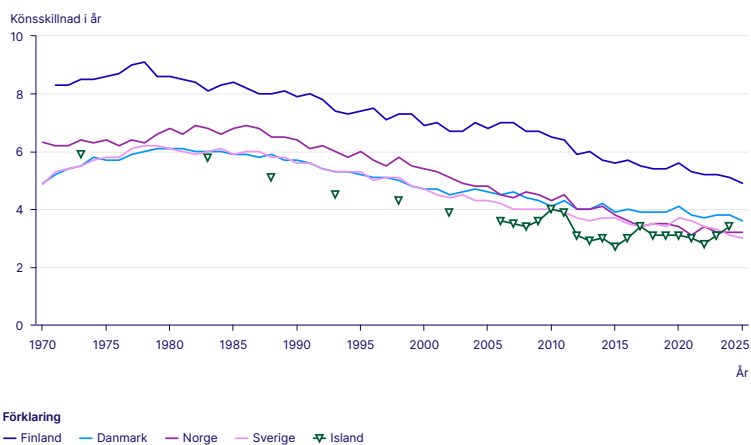
I samtliga nordiska länder har medellivslängden varit högre för kvinnor än för män under den studerade perioden. Under större delen av 1970-talet ökade könsskillnaden i Finland, Sverige och Danmark, medan förändringen i

Norge var liten. Sedan 1980-talet har könsskillnaden minskat i samtliga nordiska länder. Minskningen började något tidigare i Finland. Det land med den största könsskillnaden i medellivslängd är Finland. År 1978 var kvinnors medellivslängd 9,1 år högre än männens. Skillnaden har därefter minskat till knappt 5 år under 2025. Island har haft den minsta könsskillnaden under de flesta åren, omkring 3 år.

Könsskillnaden i medellivslängd i Sverige var ungefär 6 år i början av 1980-talet, och har sedan dess minskat till 3 år 2025. Danmark och Sverige hade samma utveckling fram till början av 2000-talet, men därefter har minskningstakten varit långsammare i Danmark än i Sverige. Norge hade den näst största könsskillnaden fram till mitten av 2000-talet, men passerades därefter av Danmark.

Störst skillnad mellan kvinnor och män i Finland

Diagram 2.4 Skillnad mellan kvinnor och män i medellivslängd vid födelsen i nordiska länder 1970–2025

Källa

Respektive lands statistikbyrå

3. Utvecklingen i riket

Detta kapital ger en övergripande bild av hur dödligheten och livslängden för kvinnor och män i riket har utvecklats sedan 1900-talets början. Med dödlighet menas hur stor andel av en grupp, till exempel en åldersgrupp, som avlider under exempelvis ett kalenderår. Livslängden är en sammanvägning av dödligheten i alla åldrar. Medellivslängden i Sverige har ökat under lång tid eftersom dödligheten har minskat. Men minskningen har inte varit lika stor i alla åldersgrupper och under alla år. Kapitlet börjar med hur dödligheten samvarierar med medellivslängden över tid. Där redovisas utvecklingen av dödligheten och medellivslängden vid olika åldrar. Därefter följer olika åldersgruppers bidrag till förändringen i medellivslängden samt den typiska åldern vid dödsfall.

Dödlighet och medellivslängd 1900–2025

Dödligheten och medellivslängden samvarierar: när dödligheten minskar ökar medellivslängden, och vice versa. Samvariationen är särskilt tydlig när förändringar i dödlighet sker i åldersgrupper med hög dödlighet. Minskningen av dödlighet i dessa grupper bidrar i hög grad till ökningen av medellivslängden.

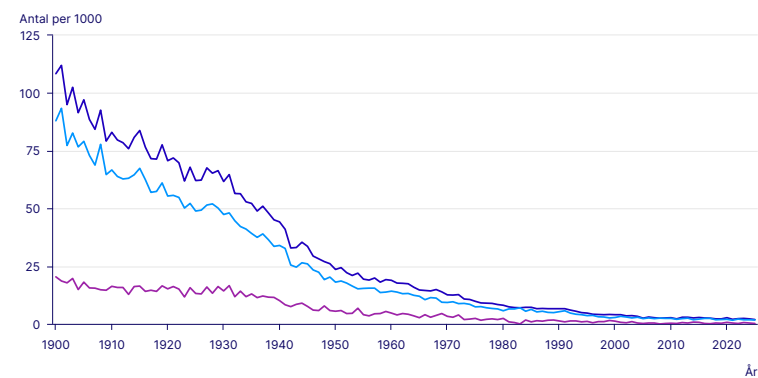
Att dödligheten har minskat över tid i Sverige innebär att människor lever längre. Mellan 1900 och 2025 har medellivslängden stadigt ökat, från knappt 54 år till knappt 86 år för kvinnor och från knappt 51 år till drygt 82 år för män, en ökning med cirka 32 år för båda könen. Totalt sett var ökningen som snabbast under första halvan av 1900-talet.

Spädbarnsdödligheten minskade kraftigt under 1900-talet

Spädbarnsdödligheten (antalet avlidna per 1 000 levande födda barn) över tid sedan 1900 redovisas i diagram 3.1. Av diagrammet framgår att dödstalen för både pojkar och flickor har minskat betydligt över tid. År 1900 avled 108 respektive 88 per 1 000 levande födda pojkar och flickor. 50 år senare hade dödstalen sjunkit till 24 respektive 18 per 1 000 födda pojkar och flickor. Nedgången fortsatte därefter, men har sedan millennieskiftet skett i en långsammare takt. Under nästan hela 2000-talet har spädbarnsdödligheten varierat mellan 2 och 3 per 1 000 levande födda för både flickor och pojkar. Dödstalen var högre för pojkar än för flickor fram till slutet av 1990-talet, därefter har skillnaden mellan könen nästan försvunnit.

Låg spädbarnsdödlighet under 2000-talet

Diagram 3.1 Spädbarnsdödlighet för flickor och pojkar 1900–2025

Förklaring
● Pojkar ● Flickor ■ Skillnad (pojkar - flickor)

Källa
SCB

Sveriges officiella statistik

Den kraftiga minskningen av spädbarnsdödligheten fram till 1950-talet hade stor betydelse för ökningen av medellivslängden under samma period. Minskningen av dödligheten bland barn och unga bidrog också till medellivslängdsökningen under denna period. Under 2000-talet har dödligheten varit låg för barn och unga, vilket innebär att bidraget från dessa grupper till ökningen av medellivslängd varit begränsat (SCB, 2016; SCB, 2021).

I diagram 3.2 och 3.3 redovisas dödligheten för kvinnor och män i olika åldersgrupper under perioden 1900–2025. Hur medellivslängden har utvecklats under samma period redovisas i diagram 3.4. Utvecklingen av dödligheten och medellivslängden under hela den studerade perioden kan delas in i perioder som sammanfattar de större förändringar som har skett.

Minskad dödlighet för barn och unga perioden 1900–1940

Under perioden 1900–1940 minskade dödligheten främst för barn och unga. Dödsorsaker som särskilt minskade i dessa åldrar var infektionssjukdomar och andningsorganens sjukdomar (Carlsson, 1979). Som nämnts ovan minskade spädbarnsdödligheten kraftigt. Även dödligheten i yngre åldrar minskat betydligt för både kvinnor och män, medan förändringen för personer över 60 år var liten fram till 1940-talet. Kring 1918 ökade dödligheten kraftigt på grund av spanska sjukan, särskilt bland unga.

Den minskande dödligheten bland barn och unga ledde till att medellivslängden ökade kraftigt. Från 1900 till 1940 ökade medellivslängden vid födelsen från knappt 54 år till drygt 68 år för kvinnor och från knappt 51 år till drygt 65 år för män, en ökning av 14–15 år för båda könen. Återstående medellivslängd för personer vid 30 års ålder ökade något, medan förändringarna vid 50, 65 och 85 års ålder var små. Utvecklingen var likartad för kvinnor och män. Påverkan av spanska sjukan syns i medellivslängden vid födelsen och vid 30 års ålder, men inte vid högre åldrar.

Ökande könsskillnad i medellivslängd perioden 1940–1980

Dödligheten bland yngre fortsatte att minska och blev allt kraftigare från 1940-talet, särskilt efter att antibiotika som sulfa och penicillin blev tillgängliga för allmänheten. Även färre dödsolyckor bland yngre bidrog till minskningen.

Under perioden 1940–1980 började dödligheten tydligt minska för medelålders och äldre kvinnor, medan nedgången bland män kom senare. Skillnaden beror troligen på levnadsvanor, där kvinnor hade hälsosammare kost och rökte mindre (Becker, 1994; Dinges & Weigl, 2016). Dessa faktorer kan ha påverkat dödligheten i hjärt- och kärlsjukdomar samt cancer. Under 1960-talet planade minskningen i dödligheten ut bland vuxna män, och för män i åldern 35–54 år ökade dödligheten något fram till början av 1980-talet.

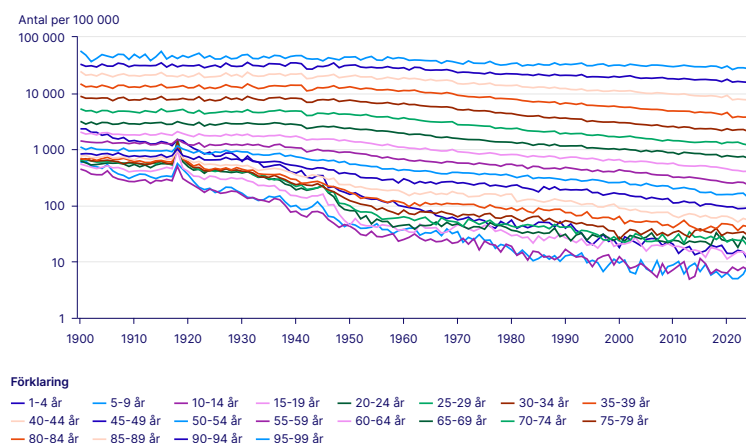
Utvecklingen av dödligheten mellan 1940 och 1980 avspeglar sig i utvecklingen av medellivslängden, se diagram 3.4. Medellivslängden vid

födelsen, samt 30, 50 och 65 års ålder ökade mer för kvinnor än för män under perioden, medan förändringen vid 85 års ålder var liten.

Detta mönster är inte unikt för Sverige utan har observerats i ett flertal andra länder i Europa (Dinges & Weigl, 2016). En gemensam utveckling för flera länder, däribland Sverige, var att männens dödlighet i hjärt- och kärlsjukdomar, i synnerhet hjärtinfarkt, ökade eller stagnerade samtidigt som samma dödsorsak minskade eller ökade mindre bland kvinnor (Vallin & Meslé, 2001).

Minskning av dödstal bland medel-ålders och äldre kvinnor sedan 1940-talet

Diagram 3.2 Dödstal för kvinnor i 5-åriga åldersgrupper 1900–2025

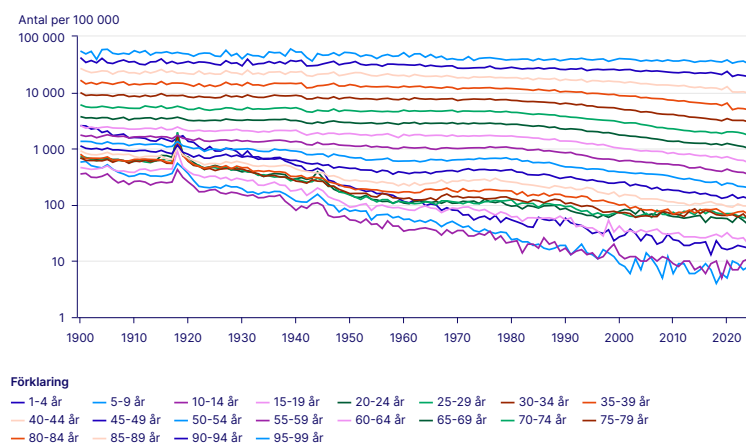
Fotnoter

Logaritmisk skala

Sveriges officiella statistik

Minskning av dödstal bland vuxna män sedan 1980-talet

Diagram 3.3 Dödstal för män i 5-åriga åldersgrupper 1900–2025

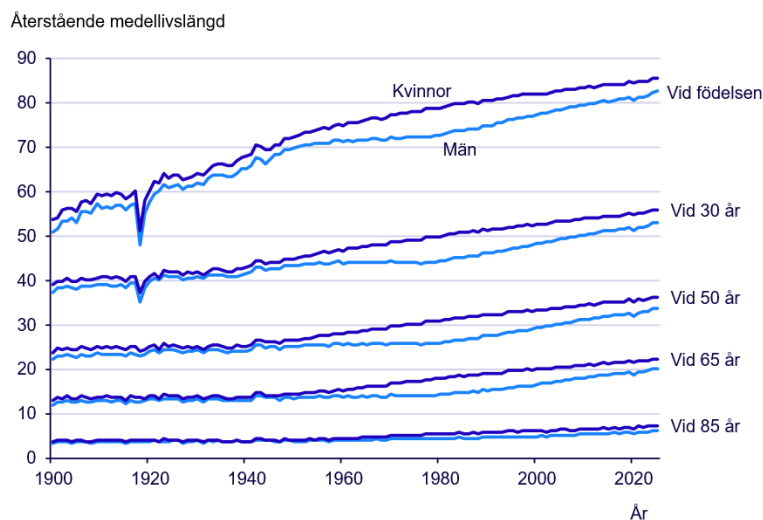
Fotnoter

Logaritmisk skala

Sveriges officiella statistik

Återhämtning i medellivslängd för kvinnor och män efter covid-19-pandemin

Diagram 3.4 Återstående medellivslängd för kvinnor och män vid födelsen, vid 30, 50, 65 och 85 års ålder 1900–2025

Kommentarer

Mer information finns i tabellbilagan.

 Sveriges officiella statistik

Snabbare dödlighetsminskning för män än kvinnor perioden 1980–2020

Under perioden 1980–2020 fortsatte dödligheten att minska för barn, unga samt medelålders och äldre kvinnor. För män, där dödligheten under 1960- och 1970-talet ökat i vissa åldersgrupper, skedde ett skifte kring 1980 och dödligheten började åter minska tydligt. Det ledde till en större dödlighetsnedgång för män än för kvinnor, särskilt bland medelålders och äldre.

En av förklaringarna till den svagare dödlighetsnedgången bland kvinnor är spridningen av rökning till högre åldrar. Andelen som tidigare har rökt ökade kraftigt för kvinnor i åldern 65–84 år, från 18 till 37 procent mellan 2004 och 2016 (Folkhälsomyndigheten, 2016).

Den stora nedgången i hjärt- och kärldödligheten sedan 1980-talet har varit viktig för den totala nedgången i dödlighet men även en minskning av andra dödsorsaker har bidragit till dödlighetsnedgången. Det har uppskattats att ungefär hälften av den minskande dödligheten i hjärt- och kärlsjukdomar beror på förbättrad behandling, som bland annat sänker blodtrycket, och hälften på minskad förekomst av riskfaktorer, främst minskad rökning (Norberg & Danielsson, 2012).

Från början av 2000-talet fram till 2017–2019 ökade dödligheten något för kvinnor 20–34 år och för män 25–29 år (SCB, 2021, bilaga 7). I dessa åldrar är det främst dödsfall av skador och förgiftningar, inklusive självmord, som påverkar dödligheten totalt. Försämrad psykisk hälsa som ångslan, oro, eller

ångest kan ligga bakom denna utveckling. Andelen med psykisk ohälsa är högst i åldersgruppen 20–29 år, och har dessutom ökat under 2000-talet.

Den snabbare minskning i dödlighet bland män än bland kvinnor sedan 1980 ledde till en snabbare ökning av medellivslängden för män. Från 1980 till 2019 ökade medellivslängden vid födelsen för män från knappt 73 år till drygt 81 år, en ökning med 8,6 år, medan ökningen för kvinnor var 5,9 år. Den snabbare uppgången för män bidrog till att könsskillnaden minskade. Utvecklingen av medellivslängden vid 30, 50 och 65 år är likartad. Förändringen i medellivslängden vid 85 års ålder var fortfarande liten, men skillnaden mellan könen ökade något jämfört med tidigare perioder.

Medellivslängden minskade pandemiåret 2020

Utbrottet av covid-19-pandemin påverkade dödligheten i Sverige. År 2020 ökade dödligheten betydligt för både kvinnor och män, särskilt bland personer över 64 år till följd av pandemin. Ökningen var större bland äldre-äldre (personer 80 år eller äldre) än bland yngre-äldre (personer 65–79 år). Män drabbades hårdare än kvinnor. Bland män var ökningen i dödlighet tydlig även i åldrarna 50–64 år. År 2020 var covid-19 den tredje vanligaste dödsorsaken för både kvinnor och män, efter cirkulationsorganens sjukdomar och tumörer. Under året orsakades 9 procent av dödsfallen bland kvinnor och 10 procent av dödsfallen bland män av covid-19 (SCB, 2024).

Därmed noteras år 2020 en tydlig minskning av medellivslängden för både kvinnor och män vid samtliga åldrar, se diagram 3.4. Medellivslängden vid födelsen var 84,3 år för kvinnor och 80,6 år för män. Jämfört med år 2019 var det en minskning med 0,4 år för kvinnor och med 0,7 år för män. För både kvinnor och män är det den största minskningen sedan 1940-talet. Medellivslängden vid 30, 50, 65 och 85 års ålder har minskat med ungefär 0,4–0,5 år för kvinnor och med 0,5–0,7 år för män. Jämfört med spanska sjukans påverkan på medellivslängden år 1918 är påverkan av covid-19 liten.

Återhämtning av medellivslängden sedan 2021

År 2021 skedde en återhämtning och dödligheten minskade. Minskningen syns i nästan alla äldre åldersgrupper. År 2022 var covid-19 inte längre var en av de vanligaste dödsorsakerna, utan låg på nionde respektive sjunde plats för kvinnor och män (SCB, 2024). Under de senaste två åren har dödligheten fortsatt att minska i de flesta åldersgrupper.

Denna utveckling återspeglas i en återhämtning av medellivslängden. År 2022 återgick medellivslängden för både kvinnor och män till samma nivå som 2019. Förändringen mellan 2021 och 2022 var liten. Efter 2022 har medellivslängden ökat för både kvinnor och män. För män är ökningen under 2024 den största sedan 1960-talet. År 2025 är medellivslängden vid födelsen 85,6 år för kvinnor och 82,5 år för män, vilket är 0,8 respektive 1,2 år högre än 2019. Medellivslängden i övriga åldersgrupper har också ökat, men i olika takt.

Påverkan av covid-19-pandemin på dödlighet och medellivslängd år 2020 skiljer sig från påverkan av spanska sjukan år 1918. Spanska sjukan ökade dödligheten och sänkte medellivslängden främst bland yngre, medan covid-

19 främst drabbade äldre. Jämfört med spanska sjukan var påverkan av covid-19 betydligt mindre.

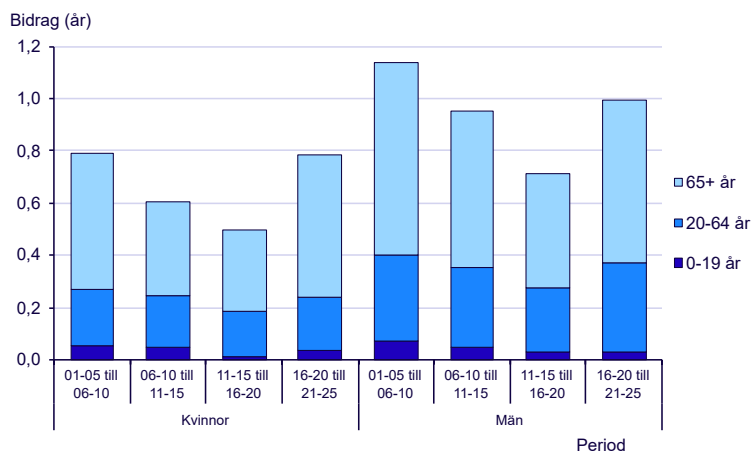
Olika åldersgruppers bidrag till medellivslängdens förändring

Dödligheten i olika åldrar påverkar hur medellivslängden förändras. I diagram 3.5 redovisas hur mycket av medellivslängdens ökning mellan två femårsperioder sedan perioden 2001–2005 kommer ifrån dödlighetsförändringar i tre åldersgrupper, 0–19 år, 20–64 år samt 65 år och äldre.

Tidigare studie visar att fram till slutet av 1970-talet bidrog minskad dödlighet i åldern 0–19 år tydligt till ökningen av medellivslängden för både kvinnor och män. Till exempel var 25 respektive 43 procent av ökningen av medellivslängd för kvinnor och män mellan perioderna 1951–1955 och 1956–1960 bidragit av minskningen av dödlighet bland de unga. Sedan början av 1980-talet har bidraget från den yngsta åldersgruppen varit litet. Det kan förklaras av att när dödligheten bland barn och unga var hög hade minskad dödlighet i dessa åldrar stor betydelse för medellivslängdens ökning. Numera har dock minskad dödlighet i unga år liten betydelse för medellivslängdens ökning eftersom dödligheten i dessa åldrar är redan så låg (SCB, 2016; SCB, 2021).

Personer i åldrarna 65 år och äldre bidrar mest till ökningen av medellivslängd

Diagram 3.5 Bidraget till ökningen av medellivslängd från olika åldersgrupper sedan 2001–2005

Kommentarer

Mer information finns i Tabellbilagan.

Sveriges officiella statistik

I början av 2000-talet var bidraget från den yngsta gruppen, 0–19 år, litet till ökningen av medellivslängden. Andelen blir allt mindre den senaste femårsperioden. Under hela den studerade perioden är det åldersgruppen 65 år och äldre som bidragit mest till den ökade medellivslängden. Av ökningen i medellivslängd mellan 2016–2020 och 2021–2025 är 69 respektive 63 procent bidraget från kvinnor och män i åldrarna 65 år och

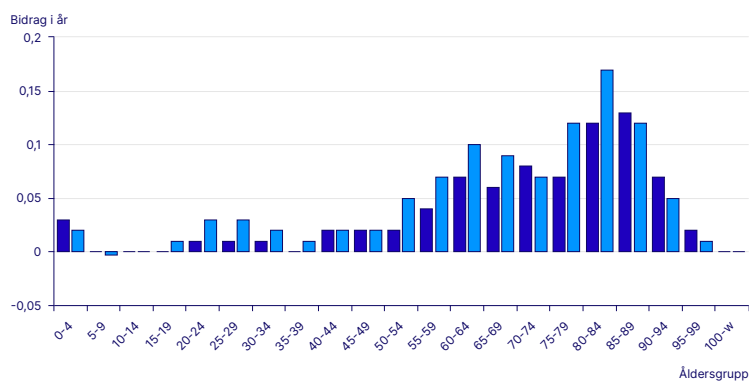
äldre. Bidraget från denna äldsta grupp var inte lika stort under 1950- till 1970-talen, särskilt inte bland män.

I diagram 3.6 redovisas mer i detalj hur olika åldersgrupper bidrar till ökningen av medellivslängden mellan de två senaste femårsperioderna. Förändringen i medellivslängd för kvinnor och män mellan perioderna 2016–2020 och 2021–2025 fördelas på femåriga åldersgrupper. I åldersintervallen 50–69 år samt 75–84 år har minskningen i dödlighet varit större för män än för kvinnor. I åldrarna 70–74 år samt 85–94 år har dödlighetsminskningen istället varit större för kvinnor än för män.

För män kommer det största bidraget till medellivslängdens ökning från minskad dödlighet i åldern 80–84 år. Därefter följer män i åldrarna 75–79 år och 85–89 år. För kvinnor har minskad dödlighet i åldrarna 80–89 år bidragit mest.

Män i åldern 80–84 år och kvinnor i 80–89 år bidrar mest till ökning i medellivslängd

Diagram 3.6 Medellivslängdens förändring för kvinnor och män mellan 2016–2020 och 2021–2025. Bidrag från olika åldersgrupper

Förklaring
● Kvinnor ● Män

Kommentarer

Medellivslängdens ökning mellan 2016–2020 och 2021–2025 var 0,8 år för kvinnor och 1 år för män.

Sveriges officiella statistik

Typålder vid dödsfall

Typvärdet för ålder vid dödsfall

Måttet visar vid vilken ålder flest avlider, det vill säga den vanligaste åldern att dö. Här bortses från dödsfall vid 0 års ålder.

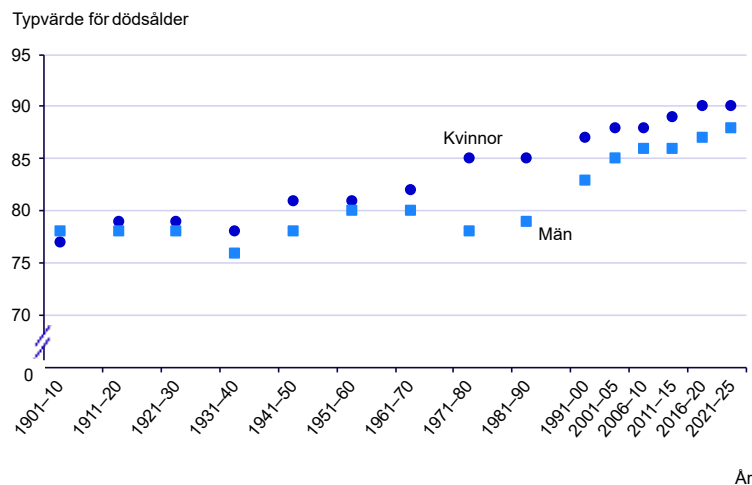
Typvärdet, den ålder då flest avlider, var under första halvan av 1900-talet knappt 80 år för både kvinnor och män. Från mitten av 1900-talet ökade typvärdet mer för kvinnor än för män, särskilt under 1970- och 1980-talen då typvärdet för män minskade något. Detta kan kopplas till att minskningen av dödlighet bland vuxna män avtog under perioden.

Vanligaste dödsåldern 90 år för kvinnor och 88 år för män

Från och med 1990-talet har typvärdet ökat mer för män än för kvinnor. Under perioden 2021–2025 var typvärdet 90 år för kvinnor och 88 år för män. Jämfört med början av 1900-talet, är det en ökning med 13 år för kvinnor och 10 år för män. Jämfört med perioden 2016–2020 har typvärdet ökat med 1 år för män, medan det för kvinnor ligger kvar på samma ålder som under den föregående femårsperioden.

Ökning i typvärdet för män främst sedan 1980-talet

Diagram 3.7 Typvärde för uppnådd ålder vid dödsfall efter kön 1901–2025

Kommentarer

Mer information finns i Tabellbilagan.

Större spridning av dödsålder för män än för kvinnor

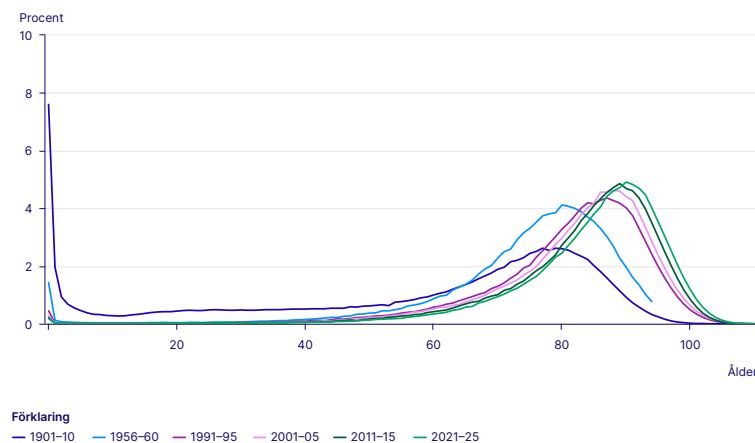
I diagram 3.8 och 3.9 redovisas åldersfördelningen bland kvinnor respektive män som avled under tre femårsperioder efter millennieskiftet jämfört med perioderna 1901–1910 och 1956–1960. Antalet avlidna per ålder har standardiserats genom livslängdstabeller för att inte påverkas av olika födelsekullars storlek. Den ålder som har flest avlidna, den typiska dödsåldern eller typvärdet, motsvaras av toppen av fördelningen.

Under perioden 1901–1910 var 0 års ålder den åldern med flest avlidna. 8 procent de avlidna kvinnorna och 9 procent de avlidna männen under perioden var spädbarn. Spridningen i dödsåldern bland de avlidna var bred för såväl kvinnor som män. Andelen barn bland de avlidna minskade kraftigt under perioden 1956–1960 jämfört med 1901–1910. Spridningen i dödsålder var mindre och typvärdet var betydligt högre för både kvinnor och män.

Det är tydligt att åldersfördelningen bland de som avlider blir alltmer komprimerad under 2000-talet och den vanligaste åldern bland avlidna blir allt högre. Denna utveckling gäller både kvinnor och män. Under samtliga perioder på 2000-talet har spridningen i dödsåldern varit större för män än för kvinnor.

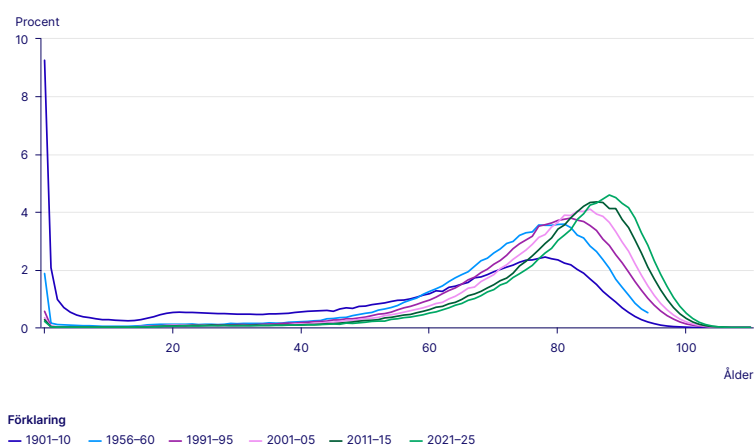
Alltmer komprimerad åldersfördelning för avlidna kvinnor över tid

Diagram 3.8 Åldersfördelning för avlidna kvinnor i livslängdstabeller olika perioder

Alltmer komprimerad åldersfördelning för avlidna män över tid

Diagram 3.9 Åldersfördelning för avlidna män i livslängdstabeller olika perioder

Förklaring

— 1901-10 — 1956-60 — 1991-95 — 2001-05 — 2011-15 — 2021-25

4. Livslängd i länen

I det här kapitlet redovisas regionala skillnader i medellivslängd vid födelsen och vid 70 års ålder under den senaste femårsperioden, 2021—2025. Medellivslängderna i länen för en femårsperiod är relativt stabila även om det finns en viss slumpvariation. Därför anges om länets medellivslängd avviker signifikant från rikets nivå. Att en observerad medellivslängd för ett län avviker signifikant, högre eller lägre, från rikets medellivslängd betyder att det är osannolikt att avvikelsen uppstått enbart av en slump. I kapitlet redovisas också förändringar i medellivslängd vid födelsen och vid 70 års ålder över tid för samtliga län. Fokus ligger på utvecklingen sedan början av 2000-talet. Därefter redovisas regionala skillnader i medellivslängd för kvinnor och män vid 30 och 70 års ålder efter utbildningsnivå. Tidigare studier har visat regionala skillnader i medellivslängd. Dessa skillnader verkar i stort sett bestå över tid (SCB, 2007, 2011, 2016, 2021).

Regionala skillnader i femåriga perioder

En fördel med att använda medellivslängd som mått på hälsa eller överlevnad i jämförande regionala analyser är att det inte påverkas av skillnader i befolkningens åldersstruktur i olika regioner. Men det är känsligt för slumpmässiga variationer i antal avlidna. Därför behöver befolkningsunderlaget vara relativt stort för att måttet ska vara användbart. Ett sätt att minska osäkerheten är att använda femåriga eller tioåriga perioder i stället för ett enskilt år i beräkningarna. Det har gjorts av SCB under lång tid och uppgifter för den senaste tioårsperioden eller femårsperioden kan jämföras med utvecklingen i länen under flera tidigare decennier.

Medellivslängd vid födelsen

I tabell 4.1 redovisas medellivslängden vid födelsen för kvinnor och män i rikets 21 län under perioden 2021–2025, samt förändringen sedan den föregående femårsperioden 2016–2020.

Högre medellivslängd för kvinnor och män i Stockholm, Halland, Uppsala och Jönköping

Under perioden 2021–2025 har kvinnor i Stockholms, Gotlands, Hallands, Uppsala och Jönköpings län signifikant högre medellivslängd än kvinnor i riket. I tio län har kvinnor signifikant lägre medellivslängd än kvinnor i riket. Det gäller fem län som ligger i norr; Jämtlands, Västerbottens, Gävleborgs, Västernorrlands och Norrbottens län samt Skåne, Värmlands, Västmanlands, Blekinge och Södermanlands län.

För män har Stockholms, Hallands, Kronobergs, Uppsala och Jönköpings län signifikant högre medellivslängd än riket. Elva län har en signifikant lägre medellivslängd än riket, och det gäller Skåne, Blekinge, Västra Götalands län samt åtta län som ligger antingen i Norrland eller Svealand: Västerbottens, Södermanlands, Örebro, Västmanlands, Värmlands, Gävleborgs, Västernorrlands och Norrbottens län.

Stockholm, Halland, Uppsala och Jönköping har en signifikant högre medellivslängd än riket för både kvinnor och män. Nio län har en signifikant lägre medellivslängd än riket för både kvinnor och män. Det gäller tre län i Svealand – Värmlands, Västmanlands och Södermanlands län, fyra län i Norrland - Västerbottens, Gävleborgs, Västernorrlands och Norrbottens län, samt Skåne och Blekinge.

Stockholm har ersatt Halland som det län med högst medellivslängd

Under den föregående femårsperioden, 2016–2020, var det Halland och Norrbotten som hade högst respektive lägst medellivslängd för både kvinnor och män (SCB, 2021). Under perioden 2021–2025, ligger Stockholm högst för både kvinnor och män. Norrbotten är fortfarande det län som har lägst medellivslängd för både kvinnor och män.

Medellivslängden för kvinnor i Stockholm är 86,0 år, vilket är 0,9 år högre än i riket och 2,3 år högre än i Norrbotten. För män är medellivslängden i Stockholm 82,7 år, vilket är 0,9 respektive 2,5 år högre än i riket och i Norrbotten.

Varierande könsskillnad mellan länen

Som visats i tidigare studier har kvinnor högre medellivslängd än män, men skillnaderna minskar. I samtliga län har kvinnor högre medellivslängd än män. Under perioden 2021–2025 har Gotlands län den största könsskillnaden i medellivslängd, 3,8 år, medan Kronobergs län har den minsta, 2,7 år. Könsskillnaden på riksnivå är 3,3 år.

Jämfört med perioden 2016–2020 har medellivslängden för riket som helhet ökat med 0,8 år för kvinnor och med 1,0 år för män. Länen med störst ökning för kvinnor är Gotlands län och Stockholms län, med 1,4 respektive 1,2 år. För män har Stockholms län den största ökningen, med 1,6 år, följt av Gotlands län och Dalarna län med 1,3 år. Den minsta ökningen för kvinnor finns i Västerbottens län, med 0,4 år, medan Hallands och Norrbottens län har den minsta ökningen för män: 0,6 år.

Stockholm och Norrbotten har högst respektive lägst medellivslängd för både kvinnor och män

Tabell 4.1 Medellivslängd vid födelsen för kvinnor och män i länen 2021–2025 samt förändring sedan 2016–2020. Sorterade efter medellivslängd 2021–2025

Kvinnor				Män			
Län	Medellivslängd vid födelsen 2021–2025		Förändring sedan 2016–2020	Län	Medellivslängd vid födelsen 2021–2025		Förändring sedan 2016–2020
Stockholm	86,01	***	1,2	Stockholm	82,71	***	1,6
Gotland	85,84	**	1,4	Halland	82,70	***	0,6
Halland	85,66	***	0,5	Kronoberg	82,68	***	1,1
Uppsala	85,64	***	0,7	Uppsala	82,50	***	1,0
Jönköping	85,46	**	0,8	Jönköping	82,22	***	1,0
Kronoberg	85,37		0,9	Gotland	82,07		1,3
Riket	85,07		0,8	Dalarna	81,93		1,3
Västra Götaland	85,00		0,8	Riket	81,79		1,0
Kalmar	84,99		0,7	Östergötland	81,74		0,7
Östergötland	84,95		0,8	Västra Götaland	81,63	**	0,9
Dalarna	84,92		0,6	Skåne	81,59	**	0,7
Skåne	84,89	**	0,5	Kalmar	81,51		0,9
Örebro	84,85		0,6	Västerbotten	81,47	*	0,7
Värmland	84,74	*	0,6	Jämtland	81,42		1,0
Västmanland	84,64	**	0,6	Blekinge	81,40	*	1,0
Blekinge	84,59	**	0,8	Södermanland	81,25	***	1,0
Jämtland	84,53	**	0,8	Örebro	81,22	***	0,9
Västerbotten	84,41	***	0,4	Västmanland	81,15	***	1,0
Södermanland	84,35	***	0,7	Värmland	81,07	***	0,8
Gävleborg	84,14	***	0,7	Gävleborg	80,84	***	0,9
Västernorrland	84,00	***	0,6	Västernorrland	80,58	***	0,8
Norrbotten	83,73	***	0,5	Norrbotten	80,22	***	0,6

Kommentarer

Länens avvikelser från rikets nivå är signifikantstade: * 5-procentsnivån, **1-procentsnivån, *** 0,1-procentsnivån.

Lägre livslängd i norra Sverige

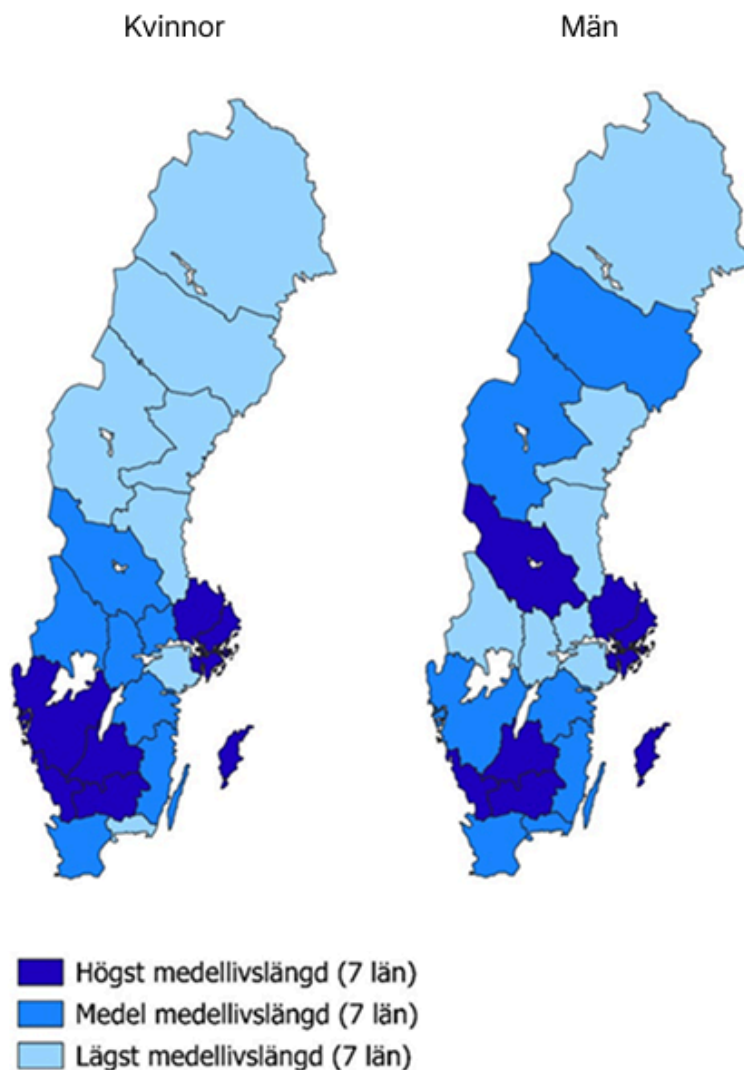
Medellivslängden för kvinnor och män i länen för perioden 2021–2025 visualiseras också i kartan för en bättre överblick av de regionala skillnaderna, se diagram 4.1. Länen har delats in i tre lika stora grupper med högst, medel respektive lägst medellivslängd.

Av diagrammet framgår att länen med den lägsta medellivslängden för kvinnor den senaste femårsperioden ligger främst i Norrland. De sju län som har högst medellivslängd för kvinnor för samma period ligger främst i sydvästra delarna av landet. Uppsala, Stockholm och Gotland ingår också bland de sju län med den högsta medellivslängden för kvinnor.

Det är nästan samma sju län som har den högsta medellivslängden för män som för kvinnor. Ett undantag är Västra Götalands län. Dalarnas län ingår i stället i denna grupp, vilket hänger ihop med att länet hade den näst största ökningen i medellivslängd för män under den senaste femårsperioden. De sju länen med lägst medellivslängd för män ligger i Norrland och Svealand.

Kvinnor i Norrland har relativt lägre medellivslängd

Diagram 4.1 Medellivslängden för kvinnor och män i länen 2021–2025

 Sveriges officiella statistik

Minst ökning av medellivslängden i Blekinge sedan början av 2000-talet

I tabell 4.2 redovisas hur medellivslängden vid födelsen har utvecklats i olika län mellan olika femårsperioder sedan perioden 2001–2005. I kolumnen längst till höger redovisas den totala förändringen sedan 2001–2005. Förändringen i medellivslängden i länen sedan 1960-talet fram till början av 2000-talet redovisas i tidigare rapporter (SCB, 2011, 2016, 2021).

Sedan perioden 2001–2005 har medellivslängden vid födelsen för kvinnor ökat tydligt i samtliga län. Gotlands och Stockholms län har den största ökningen, med 4,0 respektive 3,3 år. Den minsta ökningen återfinns i Blekinge, med 1,7 år.

I samtliga län har medellivslängden ökat mer för män än för kvinnor. För kvinnor är det endast Stockholms och Gotlands län som har en ökning i medellivslängd på mer än 3 år. För män har medellivslängden ökat med mer

än 3 år i nästan alla län. Stockholm har den största ökningen för män, med 4,6 år, medan Blekinge har den minsta ökningen, med 2,9 år.

Ökningstakten mellan olika femårsperioder varierar. För kvinnor minskade medellivslängden i Kronobergs län och Blekinge län mellan 2011–2015 och 2016–2020. För kvinnor i Norrbottens län och män i Västermanlands län förändrades medellivslängden inte under 2016–2020 jämfört med 2011–2015. Den mest instabila utvecklingen syns i Gotlands län. Under perioden 2006–2010 hade Gotlands län den största ökningen i riket för kvinnor, 1,9 år. Under perioden därefter minskade dock medellivslängden för kvinnor i länet med 0,8 år. En förklaring är att Gotland är ett län med liten befolkning, vilket gör medellivslängden mer känslig för slumpmässiga förändringar.

Nästan hälften av länen hade en långsammare ökningstakt i medellivslängd under perioden 2016–2020 jämfört med tidigare. I Stockholms och Västra Götalands län halverades till exempel ökningstakten för män jämfört med den föregående perioden. En möjlig faktor kan vara att covid-19-pandemin ökade dödligheten år 2020, vilket därmed dämpade ökningstakten för den femårsperioden.

För män har medellivslängden ökat mest i Stockholms län sedan 2001–2005

Tabell 4.2 Förändring av medellivslängden vid födelsen i antal år efter kön och län mellan olika femårsperioder sedan 2001–2005

Län	Kvinnor					Män				
	01-05 till 06-10	06-10 till 11-15	11-15 till 16-20	16-20 till 21-25	Förändring sedan 01-05	01-05 till 06-10	06-10 till 11-15	11-15 till 16-20	16-20 till 21-25	Förändring sedan 01-05
Stockholm	0,8	0,7	0,5	1,2	3,3	1,2	1,3	0,6	1,6	4,6
Uppsala	0,7	0,6	0,7	0,7	2,7	1,1	0,8	0,5	1,0	3,4
Södermanland	0,6	0,9	0,2	0,7	2,3	1,0	0,9	0,7	1,0	3,7
Östergötland	0,5	0,9	0,3	0,8	2,5	1,2	0,9	0,8	0,7	3,5
Jönköping	0,5	0,8	0,5	0,8	2,6	1,1	1,0	0,8	1,0	3,8
Kronoberg	0,7	0,9	-0,1	0,9	2,3	1,0	1,2	0,5	1,1	3,9
Kalmar	0,8	0,5	0,8	0,7	2,8	1,2	0,9	0,9	0,9	3,9
Gotland	1,9	-0,8	1,5	1,4	4,0	1,5	0,5	1,0	1,3	4,3
Blekinge	0,1	1,0	-0,3	0,8	1,7	0,7	0,4	0,9	1,0	2,9
Skåne	0,9	0,5	0,5	0,5	2,4	1,0	0,9	0,8	0,7	3,5
Halland	0,8	0,5	0,4	0,5	2,2	1,1	0,7	1,2	0,6	3,6
Västra Götaland	0,8	0,6	0,4	0,8	2,6	1,1	1,0	0,5	0,9	3,6
Värmland	0,6	0,9	0,7	0,6	2,7	0,9	1,3	0,8	0,8	3,7
Örebro	0,9	0,5	0,8	0,6	2,8	1,2	0,5	1,0	0,9	3,6
Västmanland	0,7	0,8	0,4	0,6	2,5	1,2	1,2	0,0	1,0	3,3
Dalarna	0,6	0,7	0,8	0,6	2,7	1,7	0,6	0,7	1,3	4,3
Gävleborg	0,7	0,7	0,6	0,7	2,7	0,9	0,8	1,0	0,9	3,6
Västernorrland	0,9	0,1	0,8	0,6	2,4	0,5	1,1	0,8	0,8	3,2
Jämtland	0,7	0,5	0,6	0,8	2,6	1,0	0,7	1,0	1,0	3,7
Västerbotten	0,6	0,2	0,8	0,4	2,0	1,3	0,6	1,1	0,7	3,7
Norrbottn	0,9	0,6	0,0	0,5	2,1	1,3	0,4	1,1	0,6	3,4
Riket	0,8	0,6	0,5	0,8	2,7	1,1	1,0	0,7	1,0	3,8

Kommentarer

Uppgifterna stämmer inte helt överens med det som är publicerat i statistikdatabasen. Det beror på att olika utjämningsmetoder har använts för de äldsta åldrarna. Se mer i Kort om statistiken. 2007-01-01 bytte Heby kommun län,

från Västmanlands län till Uppsala län. Därför är siffrorna som gäller perioden 2006–2010 för dessa län inte jämförbara med senare perioder.

 Sveriges officiella statistik

Återstående medellivslängd vid 70 års ålder

I tidigare rapporter redovisas återstående medellivslängd vid 65 års ålder som en indikator på dödligheten bland de äldre i olika län. Med ökningen av medellivslängd över tid har det blivit mer relevant att utgå från 70 år. Det bidrar till en bättre förståelse av åldrande samhällen och utgör ett viktigt underlag för social planering.

Liknande regionala skillnader i medellivslängd vid 70 år som vid födelsen

Det är i stor utsträckning samma län som har avvikande hög eller låg återstående livslängd vid 70 års ålder som det är räknat från födelsen. Det vill säga att län i norra Sverige har färre återstående år än län i södra Sverige, se tabell 4.3.

Under den senaste femårsperioden 2021–2025 har Stockholms län, Hallands län, Uppsala län, Kronobergs län och Jönköpings län de högsta medellivslängderna vid 70 års ålder för både kvinnor och män. Gotlands län har en signifikant högre medellivslängd vid 70 års ålder för kvinnor, medan medellivslängden för män vid samma ålder inte skiljer sig signifikant från riksnivå.

Åtta län har en signifikant lägre återstående medellivslängd vid 70 års ålder för kvinnor än riket. Det gäller Skåne, Södermanlands län, Blekinge samt fem län i norra Sverige, Jämtland-, Gävleborg-, Västernorrland-, Västerbotten- och Norrbottens län. Dessa fem län har också en signifikant lägre återstående medellivslängd vid 70 år ålder för män. Förutom dessa län har Skåne, Västmanlands län, Södermanlands län och Värmlands län också en signifikant lägre återstående medellivslängd för män vid 70 år jämfört med riket.

Studerar man länens avvikelser i medellivslängd vid födelsen och vid 70 års ålder under perioden 2021–2025 märks bland annat att Gotlands län har en signifikant högre medellivslängd för kvinnor vid både födelsen och 70 års ålder, men inte för män. Kvinnor i Kronobergs län har en signifikant högre medellivslängd än i riket vid 70 års ålder, men inte vid födelsen, medan män i länet har en signifikant högre medellivslängd vid både födelsen och 70 års ålder. Blekinge län har en signifikant lägre medellivslängd för kvinnor och män vid födelsen och för kvinnor vid 70 års ålder, men inte för män vid 70 års ålder.

Det är värt att notera att fyra län har en signifikant högre medellivslängd för både kvinnor och män, både vid födelsen och vid 70 års ålder. Det gäller Stockholms län, Hallands län, Uppsala län och Jönköpings län. I motsats har sju län - Skåne, Södermanlands län samt fyra länen i norra Sverige - Gävleborgs län, Västernorrlands län, Västerbottens län och Norrbottens län - en signifikant lägre medellivslängd för både könen, såväl vid födelsen som vid 70 års ålder.

Stockholms och Hallands län har högst medellivslängd för kvinnor respektive män vid 70 års ålder

Tabell 4.3 Medellivslängd vid 70 år för kvinnor och män i länen 2021–2025 samt förändring sedan 2016–2020. Sorterade efter medellivslängd 2021–2025

Kvinnor				Män			
Län	Medellivslängd vid 70 års ålder 2021–2025		Förändring sedan 2016–2020	Län	Medellivslängd vid 70 års ålder 2021–2025		Förändring sedan 2016–2020
Stockholm	18,59	***	0,9	Halland	16,40	***	0,5
Gotland	18,50	**	0,8	Kronoberg	16,39	***	0,8
Halland	18,40	***	0,4	Stockholm	16,36	***	1,0
Uppsala	18,36	***	0,5	Jönköping	16,23	***	0,7
Kronoberg	18,18	*	0,4	Uppsala	16,12	***	0,5
Jönköping	18,14	**	0,5	Gotland	16,02		0,7
Östergötland	17,93		0,6	Östergötland	15,97		0,6
Kalmar	17,93		0,4	Kalmar	15,84		0,6
Riket	17,92		0,5	Riket	15,84		0,6
Västra Götaland	17,91		0,5	Västra Götaland	15,83		0,7
Örebro	17,88		0,6	Dalarna	15,82		0,6
Värmland	17,85		0,5	Skåne	15,74	*	0,4
Dalarna	17,85		0,7	Blekinge	15,73		0,6
Västmanland	17,84		0,5	Örebro	15,73		0,7
Skåne	17,82	*	0,4	Västmanland	15,64	*	0,4
Södermanland	17,60	***	0,4	Södermanland	15,62	**	0,5
Blekinge	17,60	**	0,1	Värmland	15,57	**	0,5
Jämtland	17,33	***	0,4	Jämtland	15,57	*	0,7
Gävleborg	17,27	***	0,5	Västerbotten	15,29	***	0,3
Västernorrland	17,15	***	0,6	Gävleborg	15,22	***	0,4
Västerbotten	17,09	***	0,1	Västernorrland	14,98	***	0,5
Norrboten	16,91	***	0,3	Norrboten	14,96	***	0,3

Kommentarer

Länens avvikelser från rikets nivå är signifikantastade: * 5-procentsnivån, **1-procentsnivån, *** 0,1-procentsnivån.

Störst ökning av medellivslängd vid 70 år i Stockholms län

Kvinnor har en högre medellivslängd vid 70 års ålder än män i samtliga län. Gotland har den största könsskillnaden i medellivslängd, 2,5 år, medan Jämtland den minsta, 1,8 år. Könsskillnaden på rikets nivå är 2,1 år.

Jämfört med den föregående femårsperioden, har medellivslängden vid 70 år ökat för både kvinnor och män. Den för kvinnor ökat mest i Stockholm, 0,9 år och minst i Blekinge och Västerbotten, 0,1 år. Den för män har ökat mest i Stockholm, 1,0 år och minst i Västerbotten och Norrbotten, 0,3 år.

Medellivslängden i länen har ökat mellan 2 och 3 år för män sedan början av 2000-talet

I tabell 4.4 redovisas hur den återstående medellivslängden vid 70 års ålder har utvecklats i olika län sedan början av 2000-talet. Medellivslängden vid 70 år har ökat tydligt sedan 2001–2005 för både kvinnor och män, och ökningen är större för män än för kvinnor i samtliga län. För kvinnor finns det fyra län som har en ökning större än 2 år. Det gäller Stockholms län, Gotlands län, Örebro och Dalarnas län. För män i samtliga län är ökningen större än 2 år. Gotlands län uppvisar den största ökningen för kvinnor, 2,2 år, medan Blekinge har den minsta, 1,1 år. För män är ökningen störst i Stockholms län, 2,8 år och minst i Uppsala län, 2,1 år.

Ökningstakten mellan olika femårsperioder varierar. Den mest stabila ökningen för kvinnor syns i Kalmar och Gävleborgs län, med ungefär 0,4–0,5 år mellan varje två närliggande perioder. I övriga län är ökningen ojämn. I Blekinge exempelvis syns ingen förändring mellan 2001–2005 och 2006–2010, medan medellivslängden ökade med 0,6 år under den efterföljande femårsperioden. I Kronobergs och Jämtlands län finns det en negativ utveckling under perioden 2016–2020 respektive 2011–2015. I Gotlands län syns ingen förändring under perioden 2011–2015, medan ökningen under den efterföljande perioden är den största i landet. Som påpekats tidigare har Gotlands län en mindre folkmängd, vilket gör att resultaten är mer känslig för slumpmässiga förändringar i antalet avlidna.

För män har medellivslängden vid 70 år ålder ökat kontinuerligt i samtliga län. Ökningstakten varierar dock mellan perioderna. Kalmar, Värmland, Örebro och Västernorrlands län har den mest stabila ökningen, med ungefär 0,5–0,7 år mellan varje två närliggande perioder. I övriga län är utvecklingen över tid ojämn. I Västerbottens län är till exempel ökningen större under 2006–2010 och 2016–2020 än övriga perioder.

En minskande ökningstakt syns för kvinnor och män i vissa län under 2016–2020 jämfört med perioden före eller efter. En förklaring till detta kan vara att den ökade dödligheten under år 2020 drog ned ökningstakten av medellivslängden vid 70 år för perioden.

Män i Stockholm har störst ökning i medellivslängd vid 70 års ålder sedan 2001–2005 bland män

Tabell 4.4 Förändring av medellivslängden vid 70 års ålder i antal år efter kön och län mellan olika femårsperioder sedan 2001–2005

Län	Kvinnor					Män				
	01-05 till 06-10	06-10 till 11-15	11-15 till 16-20	16-20 till 21-25	Förändring sedan 01-05	01-05 till 06-10	06-10 till 11-15	11-15 till 16-20	16-20 till 21-25	Förändring sedan 01-05
Stockholm	0,5	0,4	0,2	0,9	2,0	0,7	0,8	0,3	1,0	2,8
Uppsala	0,6	0,2	0,4	0,5	1,9	0,7	0,4	0,5	0,5	2,1
Södermanland	0,2	0,5	0,2	0,4	1,3	0,8	0,5	0,6	0,5	2,4
Östergötland	0,3	0,5	0,2	0,6	1,6	0,9	0,5	0,5	0,6	2,6
Jönköping	0,5	0,5	0,3	0,5	1,8	0,4	0,8	0,6	0,7	2,5
Kronoberg	0,5	0,6	-0,1	0,4	1,5	0,8	0,7	0,3	0,8	2,5
Kalmar	0,5	0,4	0,4	0,5	1,8	0,5	0,7	0,5	0,6	2,4
Gotland	0,6	0,0	0,8	0,8	2,2	0,8	0,9	0,3	0,7	2,6
Blekinge	0,0	0,6	0,4	0,1	1,1	0,8	0,4	0,5	0,6	2,3
Skåne	0,6	0,2	0,3	0,4	1,4	0,7	0,5	0,5	0,4	2,1
Halland	0,4	0,5	0,3	0,4	1,5	0,9	0,4	0,6	0,5	2,5
Västra Götaland	0,5	0,4	0,2	0,5	1,6	0,7	0,7	0,3	0,7	2,4
Värmland	0,4	0,6	0,4	0,5	1,8	0,7	0,7	0,5	0,5	2,4
Örebro	0,6	0,5	0,3	0,6	2,0	0,7	0,5	0,7	0,7	2,5
Västmanland	0,5	0,6	0,1	0,5	1,7	0,7	0,8	0,2	0,4	2,1
Dalarna	0,7	0,4	0,3	0,7	2,1	1,0	0,5	0,5	0,6	2,6
Gävleborg	0,5	0,4	0,4	0,5	1,7	0,5	0,8	0,5	0,4	2,2
Västernorrland	0,5	0,2	0,4	0,6	1,6	0,6	0,7	0,5	0,5	2,2
Jämtland	0,6	-0,1	0,6	0,4	1,4	1,0	0,5	0,5	0,7	2,7
Västerbotten	0,6	0,2	0,5	0,1	1,3	0,8	0,3	0,8	0,3	2,2
Norrbottn	0,5	0,3	0,2	0,3	1,3	0,8	0,6	0,5	0,3	2,2
Riket	0,5	0,3	0,3	0,5	1,7	0,7	0,6	0,5	0,6	2,4

Kommentarer

2007-01-01 bytte Heby kommun län, från Västmanlands län till Uppsala län. Därför är siffrorna som gäller perioden 2006–2010 för dessa län inte jämförbara med senare perioder.

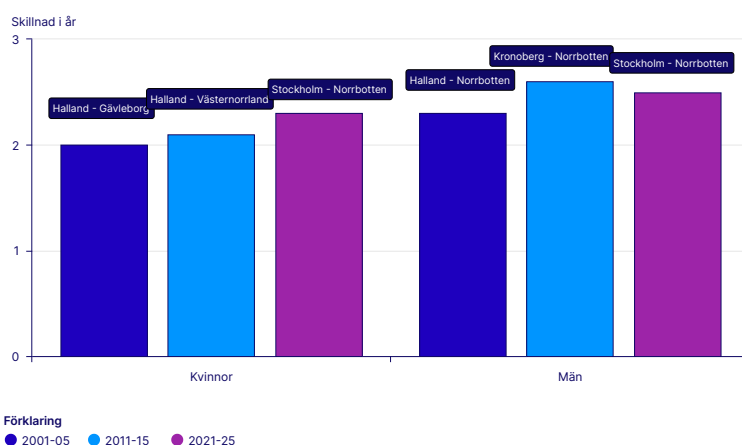
Skillnad mellan län med högst och lägst livslängd

Något större skillnad mellan länen perioden 2021–2025 än tjugo år tidigare

Skillnaden i medellivslängd mellan länen som har högst respektive lägst medellivslängd för kvinnor och män vid födelsen och 70 års ålder redovisas i diagram 4.2 och 4.3. För perioden 2001–2005 var medellivslängden vid födelsen för kvinnor högst i Hallands län och lägst i Gävleborgs län. Skillnaden mellan dessa två län är 2 år. Under samma period har Hallands län den högsta medellivslängden för män och Norrbottens län har den lägsta, vilket ger en skillnad på 2,3 år. Den senaste femårsperioden 2021–2025 har Stockholms län högst medellivslängd och Norrbottens län lägst för både kvinnor och män. Det ger en skillnad på 2,3 år för kvinnor och 2,5 år för män. Totalt sett har skillnaden mellan det län som har högst jämfört med lägst medellivslängd varit något större under perioden 2021–2025 än 2001–2005 och större bland män än bland kvinnor.

Större regionala skillnader i medellivslängd vid födelsen för män än för kvinnor

Diagram 4.2 Skillnad mellan län med högst respektive lägst medellivslängd vid födelsen för kvinnor och män i tre utvalda femårsperioder

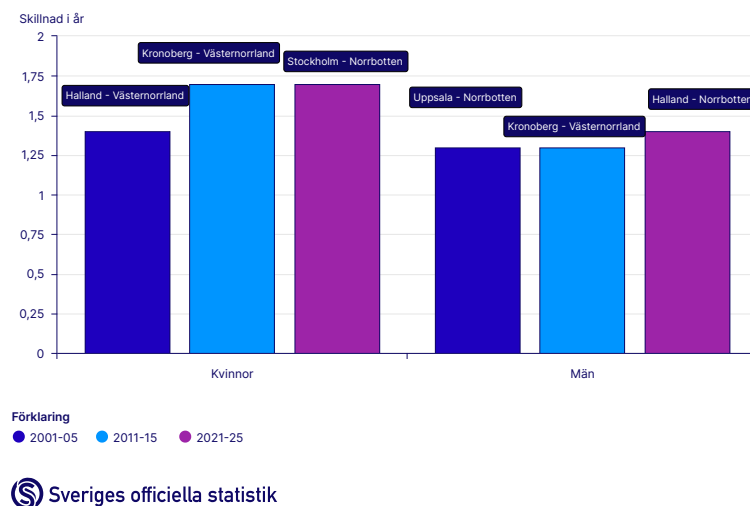

Större skillnad i återstående medellivslängd vid 70 år för kvinnor än för män

Kvinnor i Hallands län har den högsta återstående medellivslängd vid 70 års ålder under perioden 2001–2005, och kvinnor i Västernorrlands län har den lägsta. Skillnaden mellan dessa två län är 1,4 år. Under samma period har Uppsala län och Norrbottens län den högsta respektive lägsta medellivslängden för män vid 70 års ålder och skillnaden är 1,3 år. Den senaste femårsperioden 2021–2025 har kvinnor i Stockholms och Norrbottens län högst respektive lägst återstående medellivslängd vid 70 års ålder, med en skillnad på 1,7 år. För män är det Hallands och Norrbottens län som har högst respektive lägst antal återstående år, med en skillnad på 1,4 år. Totalt sett är skillnaden något större den senaste femårsperioden än perioden 2001–2005. Dessutom är skillnaden något större för kvinnor än för män, vilket är tvärt emot det mönster som visas ovan för medellivslängd vid födelsen.

Större regionala skillnader i medellivslängd vid 70 års ålder för kvinnor än för män

Diagram 4.3 Skillnad mellan län med högst respektive lägst återstående år vid 70 års ålder för kvinnor och män i tre utvalda femårsperioder

Livslängd efter utbildningsnivå

För att jämföra medellivslängden i grupper med olika utbildningsnivå behöver personerna ha uppnått sin högsta utbildningsnivå, och inte byta utbildningsgrupp. Här studeras därför den återstående medellivslängden vid 30 och 70 års ålder i stället för medellivslängden vid födelsen och 70 år som tidigare i rapporten. I det här avsnittet inkluderas enbart personer födda i Sverige, eftersom utbildningsnivå oftare saknas på personer födda utomlands.

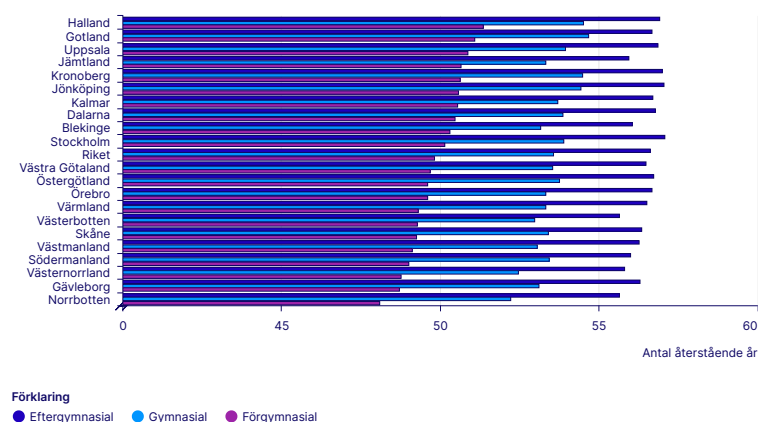
I alla län finns tydliga skillnader i återstående medellivslängd både vid 30 och 70 års ålder mellan grupper med olika utbildningsnivå under perioden 2021–2025. Antalet återstående år är högre bland personer med gymnasieutbildning än bland personer med förgymnasial utbildning, och högst bland personer med eftergymnasial utbildning. Det gäller för både kvinnor och män, men här redovisas hur det ser ut för båda könen sammantaget under perioden 2021–2025. Mer information om medellivslängd efter utbildningsnivå finns på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Mindre regionala skillnader i gruppen med eftergymnasial utbildningsnivå

Antalet återstående år är lägst i Norrbottens län för personer med förgymnasial och gymnasial utbildningsnivå, med en återstående medellivslängd vid 30 års ålder på 48,1 respektive 52,2 år. För personer med eftergymnasial utbildningsnivå är medellivslängden vid 30 års ålder lägst i Västerbottens län, 55,6 år. Skillnaden i medellivslängd mellan länen är störst i gruppen med förgymnasial utbildning och minst i gruppen med eftergymnasial utbildning. Halland har högst medellivslängd bland personer med förgymnasial utbildningsnivå, 51,4 år, eller 3,3 år högre än motsvarande grupp i Norrbottens län. I Gotlands län är medellivslängden för personer med gymnasial utbildningsnivå 2,5 år högre än i Norrbotten. Stockholms län har den högsta medellivslängden för personer med eftergymnasial utbildningsnivå, 1,4 år högre än i Västerbotten.

Störst regionala skillnader i medellivslängd vid 30 års ålder bland personer med förgymnasial utbildning

Diagram 4.4 Återstående medellivslängd vid 30 års ålder per län för personer med förgymnasial-, gymnasial respektive eftergymnasial utbildning 2021–2025. Födda i Sverige.

Kommentarer

Länen är sorterade efter antalet återstående år för personer med förgymnasial utbildning.

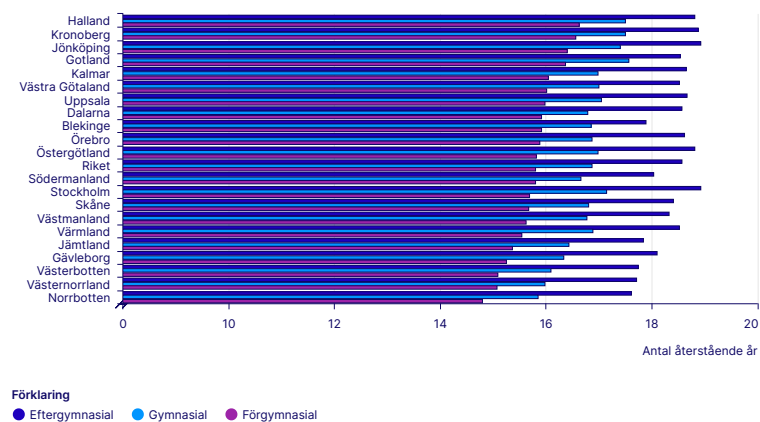
Sveriges officiella statistik

Skillnaderna mellan utbildningsgrupper består vid 70 års ålder

Även när det gäller återstående medellivslängd vid 70 års ålder ligger Norrbottens län lägre än alla andra län. Där är antalet återstående år 14,8; 15,9 och 17,6 för grupperna med förgymnasial-, gymnasial och eftergymnasial utbildning. Hallands län ligger i topp i gruppen med förgymnasial utbildningsnivå, 16,6 år, Gotland i gruppen med gymnasial utbildningsnivå, 17,6 år, och Jönköping samt Stockholm i gruppen med eftergymnasial utbildningsnivå, 18,9 år. Skillnaden i återstående medellivslängd vid 70 års ålder mellan länen och utbildningsgrupperna visar samma mönster som vid 30 års ålder.

Störst regionala skillnader i medellivslängd vid 70 års ålder bland personer med förgymnasial utbildning

Diagram 4.5 Återstående medellivslängd vid 70 års ålder per län för personer med förgymnasial-, gymnasial och eftergymnasial utbildning 2021–2025. Födda i Sverige.

Kommentarer

Länen är sorterade efter antalet återstående år för personer med förgymnasial utbildning.

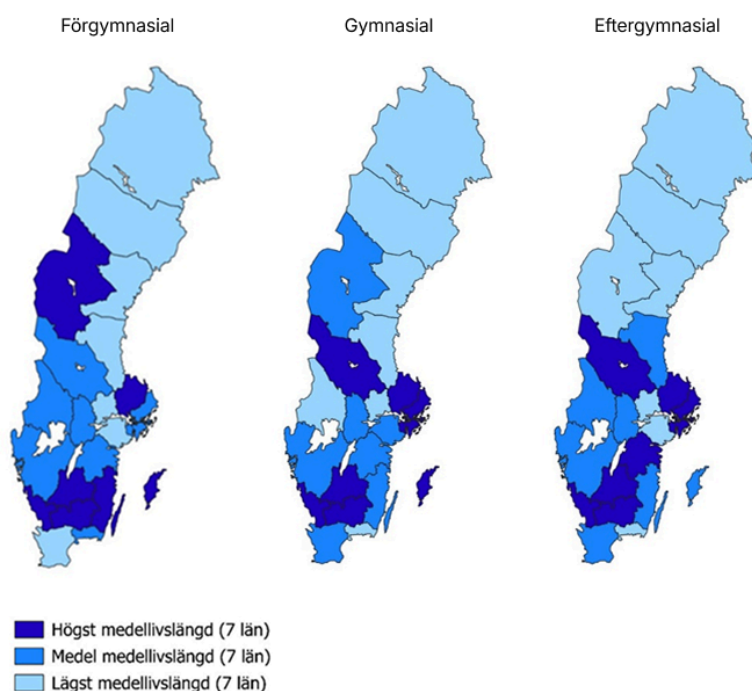
Sveriges officiella statistik

Tydliga geografiska skillnader i livslängd i alla utbildningsgrupper

Den återstående medellivslängden vid 30 respektive 70 års ålder efter län och utbildningsnivå redovisas med kartor, se diagram 4.6 och 4.7. Rikets 21 län har delats i tre lika stora grupper efter högst, medel respektive lägst antal återstående år. Länen med lägst antal återstående år vid 30 respektive 70 års ålder ligger främst i norra Sverige. Mönstret är särskilt tydligt för medellivslängden vid 70 års ålder.

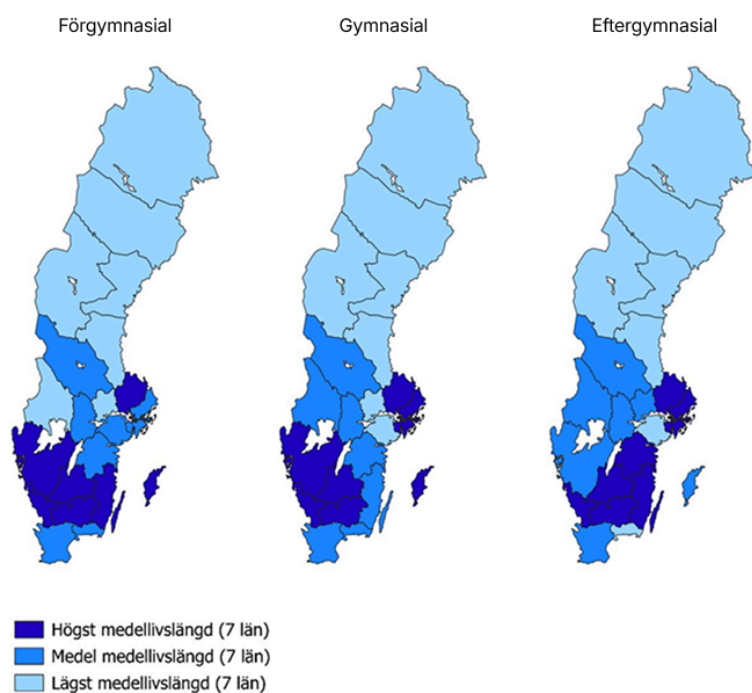
Länen med lägst återstående medellivslängd vid 30 års ålder ligger främst i norra Sverige, oavsett utbildningsnivå

Diagram 4.6 Återstående medellivslängd vid 30 års ålder i länen efter utbildningsnivå, 2021–2025

Länen med lägst återstående medellivslängd vid 70 års ålder ligger främst i norra Sverige, oavsett utbildningsnivå

Diagram 4.7 Återstående medellivslängd vid 70 års ålder i länen efter utbildningsnivå, 2021–2025

5. Livslängd och dödlighet i kommunerna

I detta kapitel redovisas medellivslängden under perioden 2021–2025 för de största kommunerna. Med de största kommunerna avses kommuner med minst 30 000 invånare det senaste året, 2025. Totalt omfattar detta 88 kommuner, eller 30 procent av rikets kommuner, och i dessa kommuner återfinns 75 procent av Sveriges befolkning. Den största kommunen är Stockholm med drygt 999 000 invånare i slutet av 2025. Den minsta, Karlskoga, har drygt 30 000 invånare.

Utöver medellivslängd för de största kommunerna redovisas också standardiserade dödstal (SMR) för samtliga kommuner.

Större osäkerhet i livslängdsberäkningar för mindre kommuner

Livslängdsberäkningar för små kommuner kan lätt bli osäkra. Det beror på att slumpmässiga variationer i antalet avlidna får stor betydelse när befolkningen är liten. Skattningen av återstående medellivslängd för små kommuner kan ge en ökning eller minskning av medellivslängden på upp till tre år på grund av slumpen. Avgränsningen till kommuner med minst 30 000 invånare har bedömts ge tillräckligt stabila skattningar för att kunna jämföra livslängden mellan de enskilda kommunerna.

För att kunna redovisa dödligheten 2021–2025 för samtliga kommuner används standardiserade dödstal (SMR). Redovisningen är begränsad till åldrarna 20–95 år och sker i två större åldersgrupper, 20–69 år samt 70–95 år. Även dessa skattningar innehåller en viss slumpmässig variation men SMR-måttet är robustare än livslängdsmåttet.

Medellivslängden i storstadskommunerna

Medellivslängden vid födelsen högst i Stockholm och lägst i Malmö

Stockholm, Göteborg och Malmö är de tre storstadskommunerna i Sverige. Under perioden 2021–2025 är medellivslängden vid födelsen för kvinnor högst i Stockholm och lägst i Malmö. Skillnaden i medellivslängd mellan dessa två storstäder är 1,7 år. Jämfört med riket är medellivslängden för kvinnor signifikant högre i Stockholm och signifikant lägre i Malmö. Medellivslängden för kvinnor i Göteborg är inte statistiskt signifikant skild från riket.

För män är medellivslängden vid födelsen också högst i Stockholm och lägst i Malmö. Skillnaden mellan dessa två storstäder är 1,7 år. Medellivslängden för män i Stockholm är signifikant högre än i riket, medan den för män i Göteborg och Malmö är signifikant lägre.

I samtliga storstadskommuner är medellivslängden högre för kvinnor än för män. Den största könsskillnaden finns i Stockholm, där kvinnors medellivslängd vid födelsen är 3,7 år högre än mäns. Detta är en något större könsskillnad än i riket, 3,3 år.

Medellivslängd vid födelsen högst i Stockholm och lägst i Malmö för både kvinnor och män, 2021–2025

Tabell 5.1 Medellivslängden vid födelsen för kvinnor och män i storstadskommunerna och riket samt skillnad mellan kvinnor och män 2021–2025

Kommun	Kvinnor		Män		Skillnad (kvinnor - män)
Stockholm	86,22	***	82,56	***	3,7
Riket	85,07		81,79		3,3
Göteborg	84,89		81,41	***	3,5
Malmö	84,50	***	80,90	***	3,6

Kommentarer

Signifikansnivåerna avser medellivslängdens avvikelse från riksnivån: *5-procentsnivån, **1-procentsnivån, ***0,1-procentsnivån.

Malmö den storstadskommun med minst ökning av medellivslängden under 2000-talet

Av diagram 5.1 och 5.2 framgår en kontinuerlig ökning av medellivslängden vid födelsen för både kvinnor och män i samtliga storstadskommuner sedan början av 2000-talet. Den största totala ökningen återfinns i Stockholm för både kvinnor och män, med 3,9 respektive 5,0 år. Malmö har den minsta totala ökningen för kvinnor och män, med 2,7 respektive 4,0 år. I alla storstadskommuner är den totala ökningen större för män än för kvinnor.

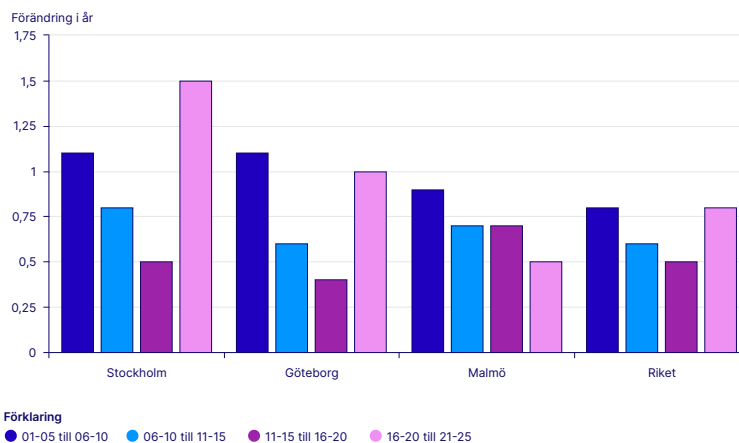
Ökningstakten varierar mellan olika femårsperioder i storstadskommunerna. För kvinnor och män i Stockholm är ökningen under den senaste femårsperioden större än under tidigare perioder. I Göteborg och Malmö är ökningen för kvinnor större under den första förändringsperioden jämfört med de senare perioderna. För män i Malmö är ökningen störst under den andra förändringsperioden.

Mellan perioderna 2011–15 och 2016–20 ses en tydlig minskning i ökningstakten för kvinnor i Stockholm och Göteborg och för män i Stockholm och Malmö. Den långsammare ökningen kan delvis förklaras av att dödligheten steg under pandemiåret 2020.

Under den senaste förändringsperioden har Stockholm den största livslängdsökningen för både kvinnor och män, med 1,5 respektive 1,6 år. Den minsta ökningen för kvinnor och män finns i Malmö, med 0,5 år respektive 0,9 år.

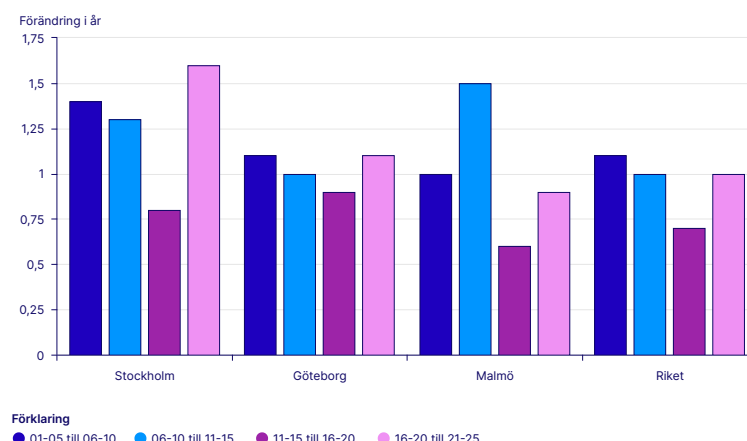
Stockholm har störst ökning av medellivslängd vid födelsen för kvinnor perioden 2021–2025

Diagram 5.1 Förändring av medellivslängd vid födelsen i antal år för kvinnor i storstadskommunerna mellan olika femårsperioder sedan 2001–2005

Stockholm har störst ökning av medellivslängd vid födelsen för män perioden 2021–2025

Diagram 5.2 Förändring av medellivslängd vid födelsen i antal år för kvinnor i storstadskommunerna mellan olika femårsperioder sedan 2001–2005

Medellivslängden vid 70 års ålder lägre än i riket i både Göteborg och Malmö

I tabell 5.3 redovisas den återstående medellivslängden vid 70 års ålder för kvinnor och män i de tre storstadskommunerna under perioden 2021–2025. Av de tre storstadskommunerna har Stockholm den högsta medellivslängden vid 70 års ålder för både kvinnor och män, medan den lägsta finns i Malmö. I alla storstadskommuner är medellivslängden vid 70 års ålder högre för kvinnor än för män. Skillnaden mellan kvinnor och män i storstadskommunerna varierar mellan 2,1 och 2,5 år.

Medellivslängd vid 70 års ålder högst i Stockholm och lägst i Malmö för både kvinnor och män, 2021–2025

Tabell 5.2 Medellivslängden vid 70 års ålder för kvinnor och män i storstadskommunerna och riket samt skillnad mellan kvinnor och män 2021–2025

Kommun	Kvinnor		Män		Skillnad (kvinnor - män)
Stockholm	18,76	***	16,27	***	2,5
Riket	17,92		15,84		2,1
Göteborg	17,77	*	15,56	***	2,2
Malmö	17,44	***	15,33	***	2,1

Kommentarer

Signifikansnivåerna avser medellivslängdens avvikelse från riksnivån: *5-procentsnivån, **1-procentsnivån, ***0,1-procentsnivån.

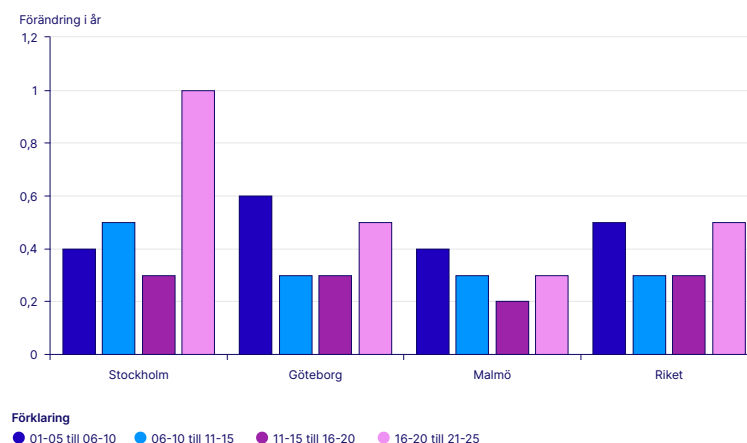
I diagram 5.3 och 5.4 redovisas en kontinuerlig ökning av medellivslängden vid 70 års ålder för kvinnor och män i samtliga storstadskommuner sedan början av 2000-talet. Den största totala ökningen syns i Stockholm, där har medellivslängden vid 70 års ålder ökat med 2,3 år för kvinnor, och 2,9 år för män. Ökningen i Malmö är minst, med 1,3 år för kvinnor och 2,1 år för män. I alla storstadskommuner är ökningen större för män än för kvinnor.

Den mest jämna utvecklingen för kvinnor över tid syns i Malmö, med en periodvis ökning på 0,2–0,4 år. Göteborg har den mest stabila utvecklingen för män, med 0,5–0,7 år per period. En långsammare ökningstakt under den tredje förändringsperioden, från 2011–15 till 2016–20, kan observeras bland kvinnor och män i Stockholm och Malmö.

Det är värt att notera att ökningen i Stockholm under den senaste jämförelseperioden, från 2016–20 till 2021–25, är den största som observerats under hela den studerade perioden. Då ökade medellivslängden vid 70 års ålder med drygt 1,0 år för både kvinnor och män.

Stockholm har störst ökning av medellivslängd vid 70 års ålder för kvinnor perioden 2021–2025

Diagram 5.3 Förändring av medellivslängd vid 70 års ålder i antal år för kvinnor i storstadskommunerna mellan olika femårsperioder sedan 2001–2005

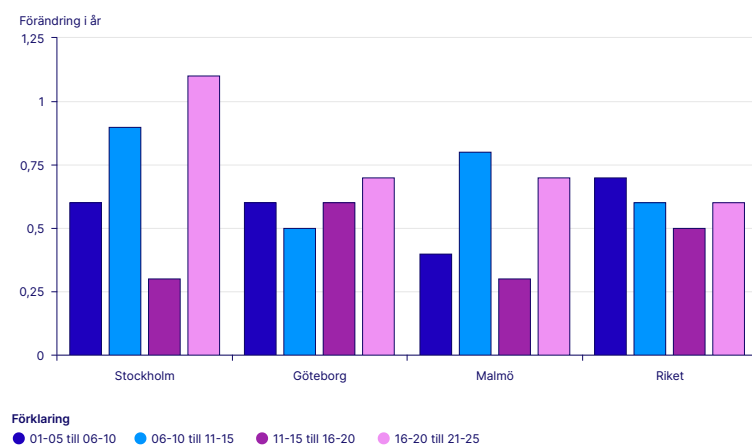
Förklaring

● 01-05 till 06-10 ● 06-10 till 11-15 ● 11-15 till 16-20 ● 16-20 till 21-25

 Sveriges officiella statistik

Stockholm har störst ökning av medellivslängd vid 70 års ålder för män perioden 2021–2025

Diagram 5.4 Förändring av medellivslängd vid 70 års ålder i antal år för män i storstadskommunerna mellan olika femårsperioder sedan 2001–2005

Medellivslängden i de största kommunerna

Danderyd, Lidingö och Täby kommunerna med högst medellivslängd vid födelsen

Medellivslängden vid födelsen under perioden 2021–2025 för kvinnor och män i de 88 kommuner som år 2025 hade minst 30 000 invånare redovisas i tabell 5.3. Uppgiften har sorterats så att de kommuner som har högst medellivslängd kommer först i tabellen. Livslängdsnivåerna i kommunerna har även jämförts med nivån i riket som helhet med signifikanstest.

Av de 88 största kommunerna har 32 en signifikant högre medellivslängd än riket för kvinnor. 13 av dem ligger i Stockholms län, fem i Göteborgs län, fyra i Skåne och två i Hallands län. De övriga åtta kommunerna är residensstäderna Jönköping, Uppsala, Kalmar, Växjö, Gotland, Falun, Linköping och Karlstad. Några av dessa är kommuner med universitet. Jämfört med riket har 19 kommuner en signifikant lägre medellivslängd för kvinnor. Av dessa ligger drygt 40 procent i norra Sverige. Av de 88 största kommunerna är medellivslängden för kvinnor högst i Danderyd, Lidingö, Täby, Tyresö och Nacka och lägst i Sandviken, Eskilstuna, Nässjö, Skellefteå och Piteå. Skillnaden mellan kommunen med högst och lägst medellivslängd för kvinnor, Danderyd och Sandviken, är 4,5 år.

I 30 av de 88 största kommunerna är medellivslängden för män signifikant högre än i riket. Av dessa ligger 14 i Stockholms län, fyra i Göteborgs län, tre i Hallands län och två i Skåne. De övriga är residensstäderna Falun, Växjö, Uppsala, Jönköping, Linköping, Umeå och Nyköping. 21 av de största kommunerna har en signifikant lägre medellivslängd än riket för män. Åtta av dessa ligger i norra Sverige. För män har Danderyd, Täby, Lidingö, Vellinge och Nacka högst medellivslängd medan Landskrona, Katrineholm, Vänersborg, Trelleborg och Eslöv har lägst. Skillnaden mellan Danderyd, kommunen med högst medellivslängd för män, och Landskrona, kommunen med lägst medellivslängd för män, är 5,6 år.

Bland de 88 största kommunerna har Eslöv och Kalmar den största könsskillnaden i medellivslängd, där har kvinnor 4,2 år högre medellivslängd än män. Karlskoga och Danderyd har den minsta könsskillnaden, knappt två år.

Skillnaden i medellivslängd mellan kommunerna beror på olika faktorer. Bland annat kan det gälla exempelvis andel med hög eller låg utbildningsnivå, inkomstnivå, arbetslöshet, boendeform, familjeförhållanden och levnadsvanor (SCB, 1997, 2007, Magnusson & Borgegård, 1999). Regional omflyttning, befolkningstillväxt, samt bostadsbeståndet kan också ha betydelse.

Medellivslängd vid födelsen högst i Danderyd för både kvinnor och män, 2021–2025

Tabell 5.3 Medellivslängd vid födelsen för kvinnor och män i de största kommunerna 2021–2025

Kvinnor				Män			
Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid födelsen		Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid födelsen	
0162	Danderyd	87,83	***	0162	Danderyd	85,86	***
0186	Lidingö	87,23	***	0160	Täby	84,45	***
0160	Täby	86,68	***	0186	Lidingö	84,25	***
0138	Tyresö	86,63	***	1233	Vellinge	83,97	***
0182	Nacka	86,53	***	0182	Nacka	83,91	***
1233	Vellinge	86,53	***	1384	Kungsbacka	83,68	***
1441	Lerum	86,51	***	0163	Sollentuna	83,54	***
0163	Sollentuna	86,43	***	0117	Österåker	83,45	***
0120	Värmdö	86,38	***	2080	Falun	83,45	***
1292	Ängelholm	86,27	***	1383	Varberg	83,42	***
1384	Kungsbacka	86,27	***	1482	Kungälv	83,36	***
0180	Stockholm	86,22	***	0780	Växjö	83,34	***
1482	Kungälv	86,19	***	1441	Lerum	83,25	***
0123	Järfälla	86,18	***	0115	Vallentuna	83,09	**
0680	Jönköping	86,16	***	0380	Uppsala	83,05	***
0115	Vallentuna	86,12	*	1281	Lund	83,04	***
0184	Solna	86,11	***	0138	Tyresö	83,02	***
1383	Varberg	86,08	***	0184	Solna	82,97	***
0380	Uppsala	86,06	***	1382	Falkenberg	82,88	**
1281	Lund	86,01	***	0680	Jönköping	82,85	***
0126	Huddinge	85,96	***	0120	Värmdö	82,79	**
0117	Österåker	85,93	*	0580	Linköping	82,75	***
0880	Kalmar	85,93	***	0123	Järfälla	82,63	**
1261	Kävlinge	85,90	*	0183	Sundbyberg	82,60	*
1401	Härryda	85,88	*	2480	Umeå	82,57	***

Kvinnor				Män			
Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid födelsen		Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid födelsen	
0780	Växjö	85,87	***	0180	Stockholm	82,56	***
0980	Gotland	85,84	**	1402	Partille	82,55	*
2080	Falun	85,81	*	0480	Nyköping	82,47	*
1494	Lidköping	85,80	*	1261	Kävlinge	82,46	
1402	Partille	85,79	*	0126	Huddinge	82,44	**
0580	Linköping	85,71	***	1481	Möndal	82,40	*
1382	Falkenberg	85,63		1292	Ängelholm	82,32	
1780	Karlstad	85,57	*	0583	Motala	82,15	
0683	Värnamo	85,54		0192	Nynäshamn	82,10	
0381	Enköping	85,46		0683	Värnamo	82,08	
1489	Alingsås	85,45		1883	Karlskoga	82,08	
0191	Sigtuna	85,44		0191	Sigtuna	82,07	
1481	Möndal	85,39		0980	Gotland	82,07	
1880	Örebro	85,36		1401	Härryda	82,04	
0181	Södertälje	85,34		1780	Karlstad	82,02	
1980	Västerås	85,33		1496	Skövde	82,01	
2480	Umeå	85,30		1440	Ale	81,96	
0486	Strängnäs	85,26		1494	Lidköping	81,96	
0114	Upplands Väsby	85,18		0139	Upplands-Bro	81,93	
0139	Upplands-Bro	85,12		1489	Alingsås	81,88	
1080	Karlskrona	85,12		0381	Enköping	81,83	
0136	Haninge	85,09		1286	Ystad	81,80	
	Riket	85,07		1080	Karlskrona	81,79	
0192	Nynäshamn	85,05			Riket	81,79	
0480	Nyköping	85,01		0880	Kalmar	81,78	
1290	Kristianstad	85,01		1380	Halmstad	81,71	
1380	Halmstad	85,00		1880	Örebro	81,70	
2380	Östersund	84,97		1980	Västerås	81,70	
0183	Sundbyberg	84,94		0486	Strängnäs	81,69	

Kvinnor				Män			
Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid födelsen		Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid födelsen	
1496	Skövde	84,92		0181	Södertälje	81,68	
2284	Örnsköldsvik	84,92		1082	Karlshamn	81,62	
1480	Göteborg	84,89		1485	Uddevalla	81,62	
0127	Botkyrka	84,88		0127	Botkyrka	81,60	
1285	Eslöv	84,76		1290	Kristianstad	81,59	
0883	Västervik	84,71		2380	Östersund	81,57	
1286	Ystad	84,64		0114	Upplands Väsby	81,55	
1293	Hässleholm	84,64		0883	Västervik	81,55	
2180	Gävle	84,63	*	0188	Norrtälje	81,52	
1283	Helsingborg	84,61	*	1283	Helsingborg	81,43	
0188	Norrtälje	84,60		1463	Mark	81,41	
1287	Trelleborg	84,56		1480	Göteborg	81,41	***
1440	Ale	84,56		0136	Haninge	81,39	
1485	Uddevalla	84,55		1293	Hässleholm	81,33	
0583	Motala	84,51		2284	Örnsköldsvik	81,24	
1280	Malmö	84,50	***	2580	Luleå	81,23	*
1463	Mark	84,50		2180	Gävle	81,22	*
1499	Falköping	84,50		2281	Sundsvall	81,15	**
1487	Vänersborg	84,48		2482	Skellefteå	81,05	**
1490	Borås	84,45	**	1488	Trollhättan	81,04	*
1488	Trollhättan	84,41	*	2184	Hudiksvall	80,93	*
0581	Norrköping	84,34	***	1280	Malmö	80,90	***
2081	Borlänge	84,24	*	1499	Falköping	80,90	*
2580	Luleå	84,15	***	1490	Borås	80,81	***
2184	Hudiksvall	84,12	*	2081	Borlänge	80,74	**
0483	Katrineholm	84,03	**	0682	Nässjö	80,73	*
2281	Sundsvall	83,97	***	0581	Norrköping	80,68	***
1282	Landskrona	83,95	**	2581	Piteå	80,68	**

Kvinnor				Män			
Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid födelsen		Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid födelsen	
1883	Karlskoga	83,95	**	0484	Eskilstuna	80,64	***
1082	Karlshamn	83,92	**	2181	Sandviken	80,59	**
2581	Piteå	83,80	***	1285	Eslöv	80,56	**
2482	Skellefteå	83,74	***	1287	Trelleborg	80,48	***
0682	Nässjö	83,70	**	1487	Vänersborg	80,35	***
0484	Eskilstuna	83,68	***	0483	Katrineholm	80,32	***
2181	Sandviken	83,38	***	1282	Landskrona	80,30	***

Kommentarer

Kommunens avvikelse från rikets nivå är signifikantstade: * 5-procentsnivån, **1-procentsnivån, *** 0,1-procentsnivån.

 Sveriges officiella statistik

Piteå och Skellefteå har lägst medellivslängd vid 70 års ålder

Under den senaste femårsperioden 2021–2025 har Danderyd, Lidingö och Täby de högsta medellivslängderna vid 70 års ålder för både kvinnor och män. För kvinnor finns det totalt 31 kommuner som har en signifikant högre medellivslängd vid 70 års ålder än riket. Av dessa kommuner ligger 13 i Stockholms län. För män finns det 24 kommuner som har en signifikant högre återstående medellivslängd vid 70 år än riket och 10 av dem ligger i Stockholms län.

16 kommuner har en signifikant lägre medellivslängd för kvinnor vid 70 års ålder än riket och av dessa ligger hälften i norra Sverige. För män finns det 17 kommuner som har en signifikant lägre medellivslängd vid 70 års ålder än riket och åtta av dem är i norra Sverige.

För kvinnor är skillnaden mellan kommunen med högst och lägst medellivslängd vid 70 års ålder, Danderyd och Piteå, 2,9 år. Skillnaden för män mellan kommunen med högst och lägst medellivslängd vid 70 års ålder, Danderyd och Skellefteå, är också 2,9 år.

Den största könsskillnaden i medellivslängd vid 70 års ålder finns i Vänersborg, där återstående medellivslängden för kvinnor är 3,1 år längre än för män. Den minsta könsskillnaden finns i Motala, där är skillnaden 1,4 år.

Medellivslängd vid 70 års ålder högst i Danderyd för både kvinnor och män, 2021–2025

Tabell 5.4 Medellivslängd vid 70 års ålder för kvinnor och män i de största kommunerna 2021–2025

Kvinnor				Män			
Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid 70 år		Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid 70 år	
0162	Danderyd	19,73	***	0162	Danderyd	17,84	***
0186	Lidingö	19,35	***	0186	Lidingö	17,48	***
0160	Täby	19,01	***	0160	Täby	17,11	***
0115	Vallentuna	18,93	**	1384	Kungsbacka	16,97	***
0138	Tyresö	18,91	***	0780	Växjö	16,96	***
0182	Nacka	18,87	***	0117	Österåker	16,80	***
0180	Stockholm	18,76	***	1233	Vellinge	16,80	***
1441	Lerum	18,75	**	1441	Lerum	16,75	***
0380	Uppsala	18,74	***	0182	Nacka	16,69	***
0120	Värmdö	18,69	**	1382	Falkenberg	16,69	***
0123	Järfälla	18,65	***	1482	Kungälv	16,69	***
1383	Varberg	18,65	***	0163	Sollentuna	16,65	***
1482	Kungälv	18,62	**	0680	Jönköping	16,62	***
0126	Huddinge	18,56	***	0583	Motala	16,60	***
0163	Sollentuna	18,55	**	1281	Lund	16,51	***
0580	Linköping	18,52	***	1383	Varberg	16,50	***
0192	Nynäshamn	18,51	*	0138	Tyresö	16,47	*
0980	Gotland	18,50	**	0580	Linköping	16,46	***
1281	Lund	18,50	***	0123	Järfälla	16,43	**
1382	Falkenberg	18,50	**	0380	Uppsala	16,43	***
1384	Kungsbacka	18,50	***	2080	Falun	16,40	**
0184	Solna	18,49	**	0115	Vallentuna	16,33	
0780	Växjö	18,49	***	1292	Ängelholm	16,28	*
1233	Vellinge	18,47	*	0180	Stockholm	16,27	***
2080	Falun	18,47	**	0192	Nynäshamn	16,24	

Kvinnor				Män			
Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid 70 år		Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid 70 år	
1292	Ängelholm	18,42	*	0683	Värnamo	16,23	
0880	Kalmar	18,39	**	0120	Värmdö	16,21	
1489	Alingsås	18,38	*	0188	Norrköping	16,21	*
0680	Jönköping	18,33	**	0184	Solna	16,20	
1880	Örebro	18,33	**	0126	Huddinge	16,17	
0114	Upplands Väsby	18,26		1401	Härjedalen	16,16	
1463	Mark	18,26		0480	Nyköping	16,14	
0117	Österåker	18,25		1494	Lidköping	16,10	
1494	Lidköping	18,22		0114	Upplands Väsby	16,09	
1487	Vänersborg	18,21		0139	Upplands-Bro	16,08	
0480	Nyköping	18,19		0880	Kalmar	16,07	
1401	Härjedalen	18,19		0191	Sigtuna	16,06	
1980	Västerås	18,18	*	0486	Strängnäs	16,05	
1380	Halmstad	18,17		1261	Kävlinge	16,05	
1402	Partille	18,16		1402	Partille	16,04	
1481	Mölnådal	18,16		0980	Gotland	16,02	
0181	Södertälje	18,13		1293	Hässleholm	16,01	
0381	Enköping	18,13		0883	Västervik	15,98	
1290	Kristianstad	18,13		1481	Mölnådal	15,98	
1780	Karlstad	18,12		1380	Halmstad	15,97	
0139	Upplands-Bro	18,10		1489	Alingsås	15,96	
0191	Sigtuna	18,10		2480	Umeå	15,95	
0136	Haninge	18,09		1485	Uddevalla	15,93	
0486	Strängnäs	18,09		0181	Södertälje	15,90	
1261	Kävlinge	18,07		0682	Nässjö	15,87	
1286	Ystad	18,02		1880	Örebro	15,85	
0583	Motala	18,00		0183	Sundbyberg	15,84	
0683	Värnamo	18,00			Riket	15,84	

Kvinnor				Män			
Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid 70 år		Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid 70 år	
0188	Norrtälje	17,96		1780	Karlstad	15,83	
0883	Västervik	17,96		1980	Västerås	15,83	
1293	Hässleholm	17,94		0136	Haninge	15,82	
0127	Botkyrka	17,92		1080	Karlskrona	15,82	
	Riket	17,92		1440	Ale	15,82	
1080	Karlskrona	17,88		0127	Botkyrka	15,81	
1440	Ale	17,79		1463	Mark	15,81	
1480	Göteborg	17,77	*	1290	Kristianstad	15,80	
1490	Borås	17,77		1496	Skövde	15,79	
1496	Skövde	17,77		2380	Östersund	15,79	
1285	Eslöv	17,76		1286	Ystad	15,77	
1287	Trelleborg	17,70		1883	Karlskoga	15,72	
1499	Falköping	17,70		1082	Karlshamn	15,70	
2480	Umeå	17,70		1499	Falköping	15,68	
0183	Sundbyberg	17,69		1490	Borås	15,65	
2380	Östersund	17,68		1488	Trollhättan	15,64	
1283	Helsingborg	17,67		0381	Enköping	15,63	
2081	Borlänge	17,64		1285	Eslöv	15,57	
1282	Landskrona	17,61		1480	Göteborg	15,56	***
1488	Trollhättan	17,51		2580	Luleå	15,53	
1485	Uddevalla	17,50	*	1283	Helsingborg	15,44	**
2180	Gävle	17,45	**	0484	Eskilstuna	15,42	**
2284	Örnsköldsvik	17,45	**	2081	Borlänge	15,41	*
0581	Norrköping	17,44	***	2180	Gävle	15,35	**
1280	Malmö	17,44	***	1280	Malmö	15,33	***
0483	Katrineholm	17,43		0483	Katrineholm	15,30	*
1883	Karlskoga	17,43	*	2181	Sandviken	15,24	**
1082	Karlshamn	17,39	*	2281	Sundsvall	15,24	***
2184	Hudiksvall	17,38	*	2284	Örnsköldsvik	15,24	***

Kvinnor				Män			
Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid 70 år		Kommunkod	Kommun	Medellivslängd vid 70 år	
0682	Nässjö	17,37	*	0581	Norrköping	15,23	***
2281	Sundsvall	17,34	***	2184	Hudiksvall	15,16	**
2181	Sandviken	17,24	**	1287	Trelleborg	15,15	**
2580	Luleå	17,24	***	1487	Vänersborg	15,14	**
0484	Eskilstuna	17,12	***	2581	Piteå	15,10	***
2482	Skellefteå	16,94	***	1282	Landskrona	15,00	***
2581	Piteå	16,84	***	2482	Skellefteå	14,96	***

Kommentarer

Kommunens avvikelse från rikets nivå är signifikantstade: * 5-procentsnivån, **1-procentsnivån, *** 0,1-procentsnivån.

 Sveriges officiella statistik

Dödligheten i samtliga kommuner

För samtliga kommuner redovisas standardiserade dödstal (SMRF). De standardiserade dödstalen anger en kommuns dödlighetsnivå jämfört med rikets nivå i form av ett index som visar om kommunernas dödlighet är högre (överdödlighet) eller lägre (underdödlighet) än i riket. De standardiserade dödstalen baseras på uppgifter för femårsperioden 2021–2025 och redovisas i diagram 5.5 och 5.6 samt i **tabellbilagan i en Excel-fil**.

Uppgifter om dödlighet för kommunerna redovisas för de två åldersgrupperna 20–69 år respektive 70–95 år. Skälet till att uppgifter om SMR för barn och ungdomar samt de allra äldsta har utelämnats är att det finns få dödsfall i dessa grupper.

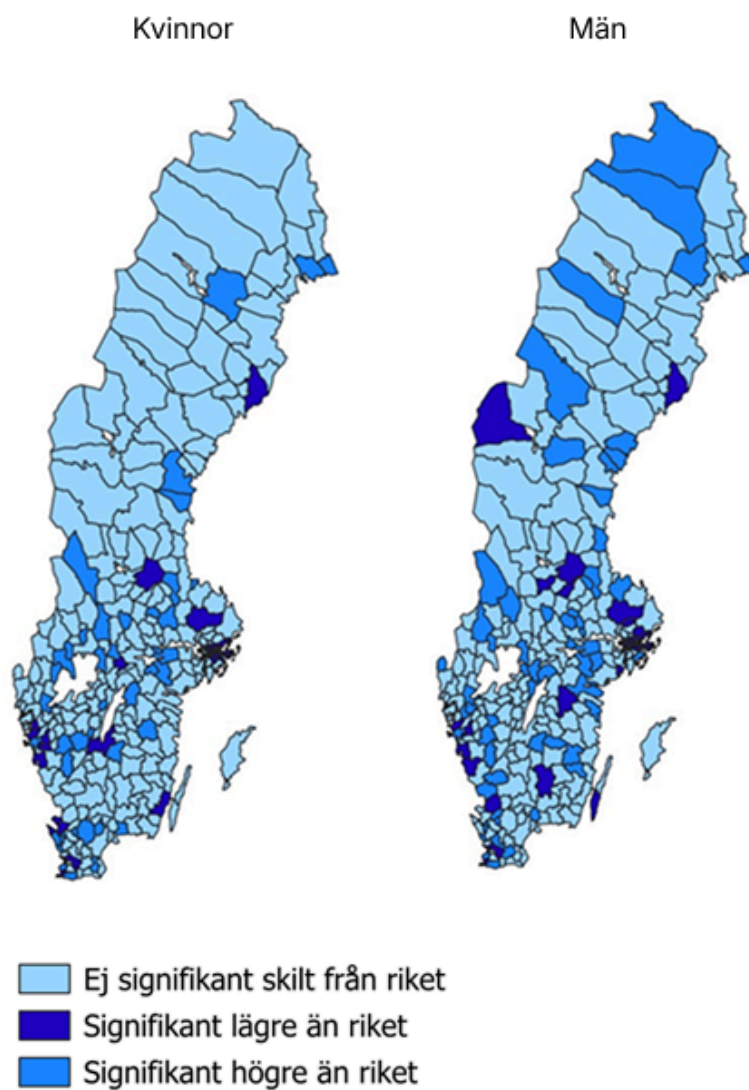
De flesta kommuner har en dödlighet i nivå med riket som helhet

När dödligheten redovisas för alla kommuner syns till stora delar samma mönster som för medellivslängden i länen och de största kommunerna. Till exempel ligger de flesta kommuner som har en signifikant lägre dödlighet än riket i Götaland och Sveland, såväl för kvinnor som för män i både den yngre och den äldre åldersgruppen, se diagram 5.5–5.6. I de flesta kommuner skiljer sig dödligheten inte signifikant åt från dödligheten i riket som helhet. Bland de övriga kommunerna är det fler som har en signifikant högre dödlighet än som har en signifikant lägre dödlighet än riket. I åldrarna 20–69 år är dödligheten bland kvinnor och män signifikant högre än i riket i 43, respektive 60 kommuner, och signifikant lägre än i riket i 30, respektive 34 kommuner. I åldrarna 70–95 år är dödligheten bland kvinnor och män signifikant högre än i riket i 77, respektive 57 kommuner, och signifikant lägre än i riket i 38, respektive 33 kommuner.

Av de kommuner som ligger i Norrland är det bara Umeå som hade en signifikant lägre dödlighet än i riket bland kvinnor i åldrarna 20–69, och bara Umeå och Åre som hade en signifikant lägre dödlighet än riket bland män i samma åldersgrupp. Ingen norrländsk kommun hade en signifikant lägre dödlighet än riket för kvinnor eller män i åldrarna 70–95 år. Kommunerna med signifikant högre dödlighet än i riket är relativt jämnt fördelade över landet när det gäller kvinnor och män i åldrarna 20–69, men mer koncentrerade till Norrland när det gäller kvinnor och män i åldrarna 70–95 år.

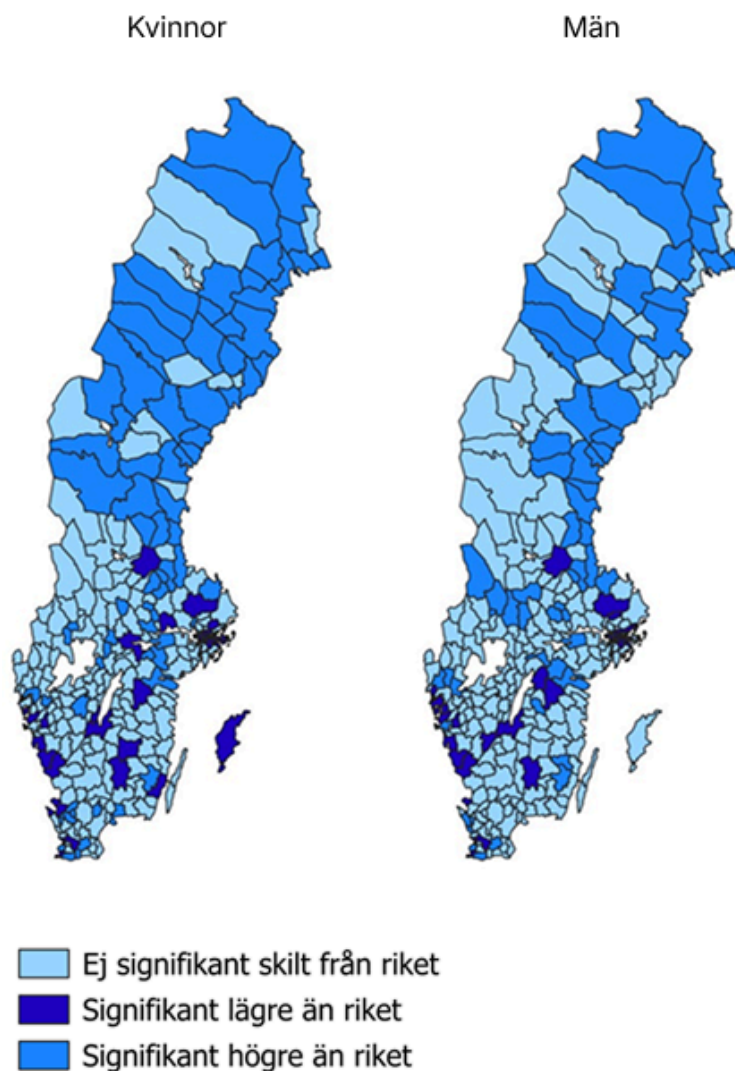
Umeå är den enda kommunen i Norrland med lägre dödlighet än i riket för både kvinnor och män i åldern 20–69 år

Diagram 5.5 Standardiserad dödstal (SMR) i kommunerna jämfört med riket 2021–2025. Kvinnor och män 20–69 år

Kommunerna med högre dödlighet i åldern 70–95 år än riket ligger främst i norra Sverige

Diagram 5.6 Standardiserad dödstal (SMR) i kommunerna jämfört med riket 2021–2025. Kvinnor och män 70–95 år

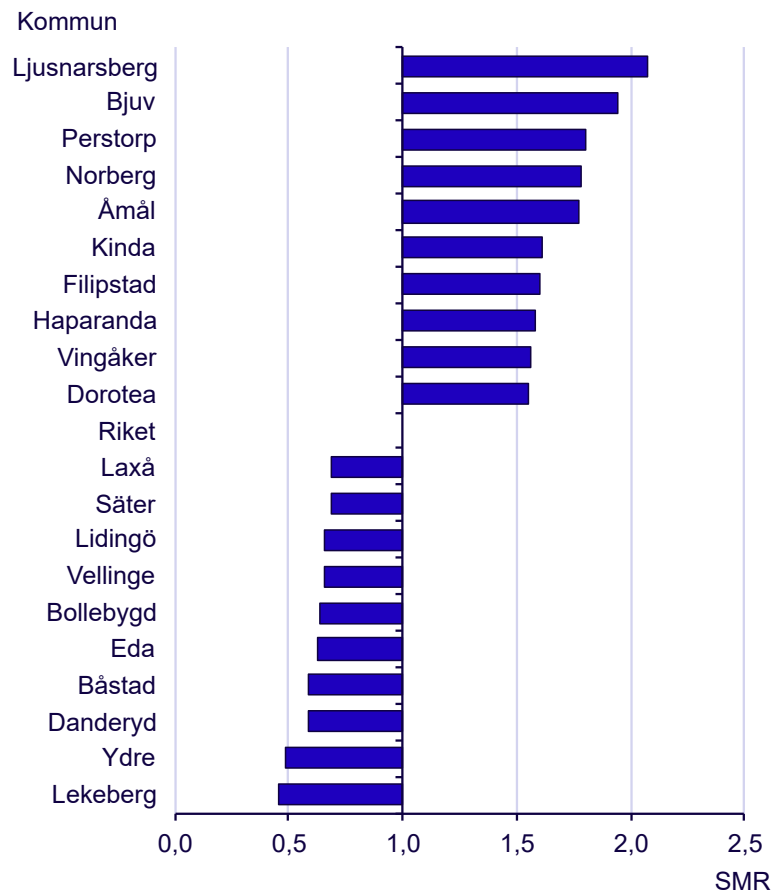
Högst dödlighet i åldrarna 20–69 år för kvinnor i Ljusnarsberg och män i Sorsele

I diagram 5.7 och 5.8 redovisas kommunerna med högst respektive lägst dödlighet i riket under perioden 2021–2025 för kvinnor och män i åldrarna 20–69 år.

För kvinnor i åldrarna 20–69 år är det Ljusnarsberg i Örebro län samt Bjuv och Perstorp i Skåne län som har högst dödlighet i riket. Kommunerna med lägst dödlighet i riket är bland annat Lekeberg i Örebro län, Ydre i Östergötlands län och Danderyd i Stockholms län. För män i samma åldersgrupp är Sorsele i Västerbottens län, Perstorp i Skåne län och Ljusnarsberg i Örebro län som har den högsta dödligheten den senaste femårsperioden. Kommunerna med lägst dödlighet är Danderyd och Vaxholm i Stockholms län och Knivsta i Uppsala län.

Ljusnarsberg och Lekeberg i Örebro län har högst respektive lägst dödlighet för kvinnor i åldern 20–69 år

Diagram 5.7 Kommunerna med högst respektive lägst standardiserade dödstal (SMR) jämfört med riket 2021–2025. Kvinnor 20–69 år. Riket=1

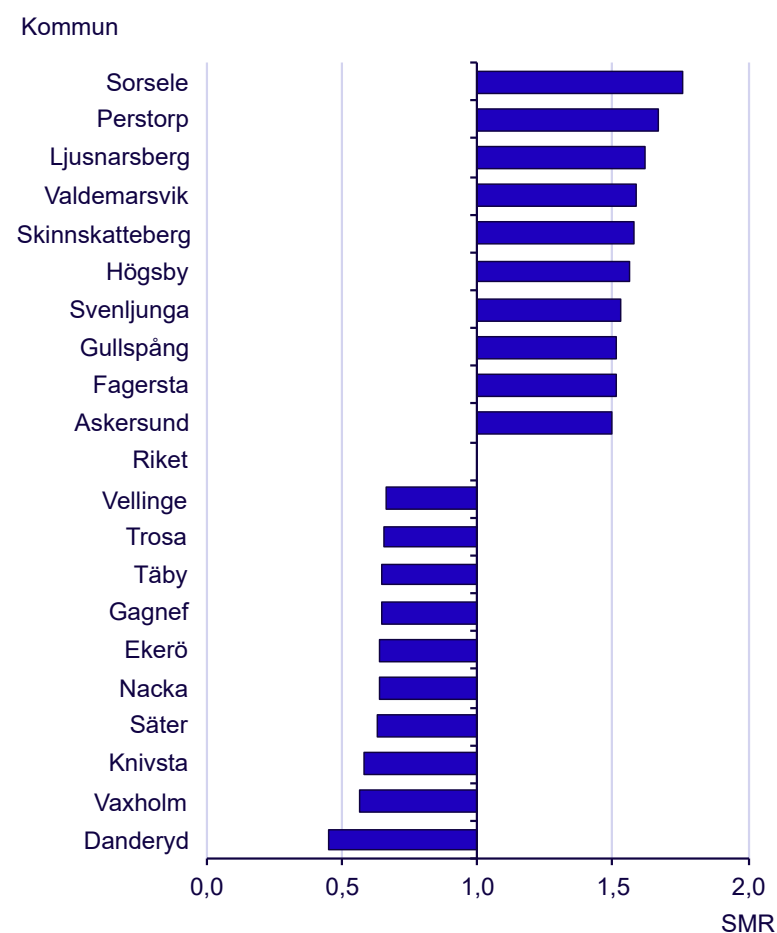
Kommentarer

Mer information finns i Tabellbilagan.

 Sveriges officiella statistik

Sorsele i Västerbottens län och Danderyd i Stockholms län har högst respektive lägst dödlighet för män i åldern 20–69 år

Diagram 5.8 Kommunerna med högst respektive lägst standardiserade dödstal (SMR) jämfört med riket 2021–2025. Män 20–69 år. Riket=1

Kommentarer

Mer information finns i Tabellbilagan.

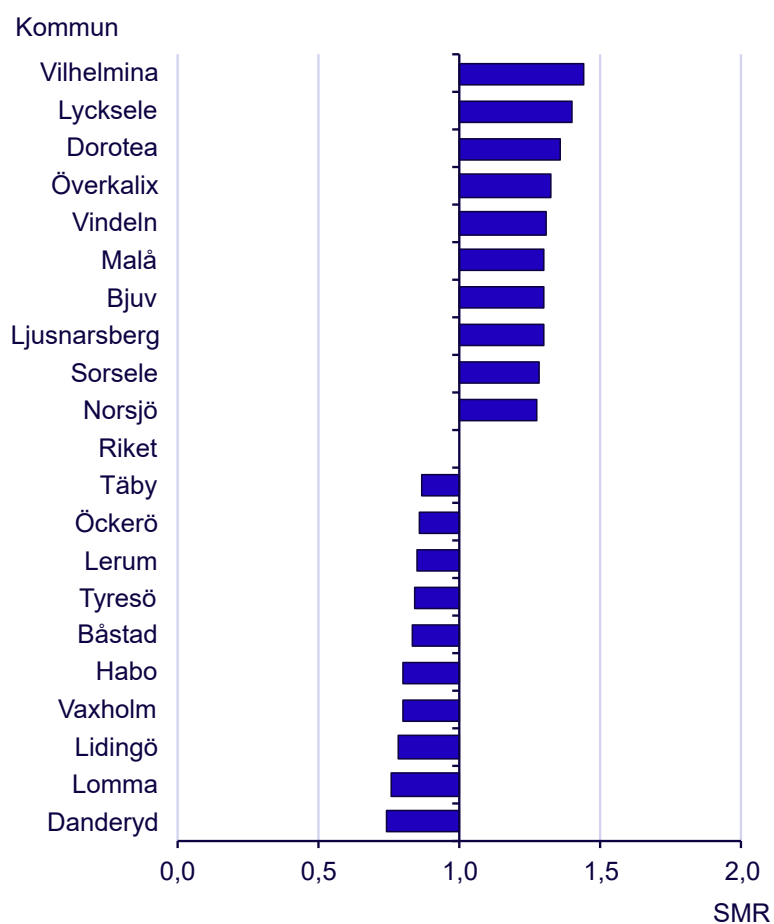
 Sveriges officiella statistik

Kommunerna med högst dödlighet för äldre kvinnor och män ligger främst i Norrland

För kvinnor i åldern 70–95 år har Vilhelmina, Lycksele och Dorotea i Västerbottens län den högsta dödligheten. För män är det Dorotea i Västerbottens län, Överkalix i Norrbottens län och Bjuv i Skåne län som har den högsta dödligheten. Kommunerna med den lägsta dödligheten för kvinnor i åldern 70–95 år i riket är Danderyd och Lidingö i Stockholms län och Lomma i Skåne län. För män i samma åldersgrupp är det Danderyd och Lidingö i Stockholms län samt Tjörn i Västra Götalands län som har den lägsta dödligheten.

Vilhelmina i Västerbottens län och Danderyd i Stockholms har högst respektive lägst dödlighet för kvinnor i åldern 70–95 år

Diagram 5.9 Kommunerna med högst respektive lägst standardiserade dödstal (SMR) jämfört med riket 2021–2025. Kvinnor 70–95 år. Riket=1

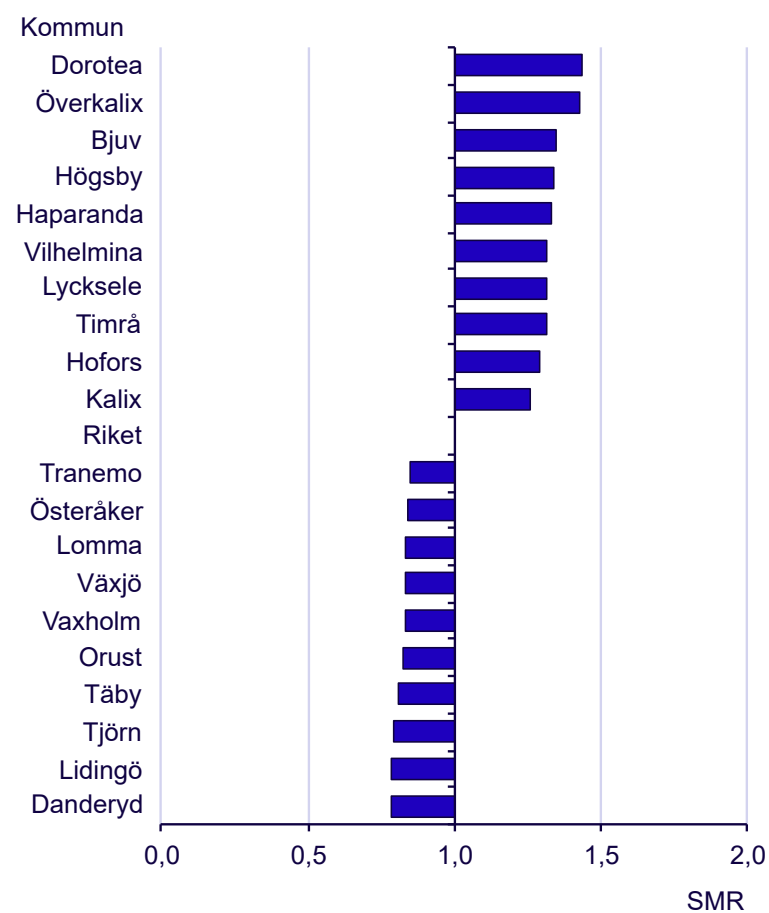
Kommentarer

Mer information finns i Tabellbilagan.

 Sveriges officiella statistik

Dorotea i Västerbottens län och Danderyd i Stockholms län har högst respektive lägst dödlighet för män i åldern 70–95 år

Diagram 5.10 Kommunerna med högst respektive lägst standardiserade dödstal (SMR) jämfört med riket 2021–2025. Män 70–95 år. Riket=1

Kommentarer

Mer information finns i Tabellbilagan.

 Sveriges officiella statistik

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Syftet med statistiken är att beskriva medellivslängdens utveckling i Sverige och i olika delar av landet under perioden 2021–2025. Det är statistik inom området demografiska analyser.

Demografisk analys har en bred grupp av externa användare, där regeringen, statliga myndigheter, kommuner och regioner är huvud-användarna. Statistiken används främst i deras utrednings- och planeringsarbete. Rapporterna används också av media, studerande och allmänhet för att få ökad kunskap om demografiska utvecklingstrender i samhället.

Det datamaterial som används i denna rapport har hämtats från SCB:s totalräknade register. Det bygger vidare på de senaste rapporterna om livslängden i Sverige (SCB, 2001, 2007, 2011, 2016, 2021). I rapporten studeras personer som var folkbokförda i Sverige respektive år. Populationen har hämtats från registret över totalbefolkningen (RTB). Uppgifter hämtas också från utbildningsregistret (UREG). En utförligare dokumentation av dessa register finns på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Definitioner och förklaringar

Dödsrisk

Antalet avlidna i en viss ålder i relation till risktiden.

Dödstal

Antalet avlidna i en viss ålder i relation till medelfolkmängden i motsvarande ålder.

Folkmängd

Folkmängdssiffrorna avser 31 december åren 2020 till 2025 och hämtas från RTB.

Medelfolkmängd

Den genomsnittliga folkmängden under exempelvis ett kalenderår.

Risktid

Antalet genomlevda år, eller personår, för en tidsperiod. Tidsperioden kan vara ett kalenderår eller en period om flera år.

Spädbarnsdödlighet

Antalet avlidna barn under 1 års ålder i relation till antalet levande födda. Måttet anges i antal per 1 000.

Standardiserat dödstal (SMR)

Kvoten mellan antal döda i en särskild befolkningsgrupp och förväntat antal döda i gruppen enligt dödligheten ur en vald standardbefolkning. Här används riket som standardbefolkning.

Typvärde för dödsålder

Den ålder som med livslängdstabellens standardbefolkning och dödsrisker har flest antal avlidna.

Utbildningsnivå

Uppgifter om utbildningsnivå gäller högsta avslutade utbildning. De ursprungliga nivåerna grupperas enligt följande:

Grupp, benämning	Ingående utbildningsnivåer från UREG
Uppgift saknas	Uppgift om utbildningsnivå saknas
Förgymnasial utbildningsnivå	Högst förgymnasial utbildningsnivå mindre än 9 år Högst förgymnasial utbildningsnivå 9 år
Gymnasial utbildningsnivå	Högst två års gymnasial utbildningsnivå Högst tre års gymnasial utbildningsnivå
Eftergymnasial utbildningsnivå	Högst mindre än tre års eftergymnasial utbildningsnivå Högst minst tre års eftergymnasial utbildningsnivå (exklusive forskarutbildning) Forskarutbildning

Ålder

I alla uppgifter om återstående medellivslängd vid olika åldrar avses uppnådd ålder under året. I vissa redovisningar av dödstal avses ålder vid årets slut.

Återstående medellivslängd

Återstående medellivslängden är ett mått, eller egentligen ett index, som på ett sammanfattande sätt mäter dödligheten för alla åldrar för ett kalenderår eller en period. Återstående medellivslängd kan räknas från vilken ålder som helst. Den återstående medellivslängden för 0-åring benämns ofta helt enkelt medellivslängden. Detta mått är inte den genomsnittliga livslängden som en person som föddes ett speciellt år kommer att ha utan ett samlat mått på dödligheten i alla åldrar det år personen föddes.

Statistikens framställning

Dödsrisker

Vid framställning av livslängdstabellerna används följande formel för beräkning av dödsriskerna q_x^t i åldersklass x och under tidsperioden t :

$$q_x^t = \frac{D_x^t}{R_x^t + d_x^t}$$

där D_x^t är antalet döda x -åringar i tidsperioden t , R_x^t är totala risktiden i åldern x år i tidsperioden t och d_x^t är antal döda x -åringar i tidsperioden t vilka har avlidit efter sin födelsedag. Risktiden är beräknad som medelfolkmängden. I rapporten är tidsperioden t en femårsperiod för perioden 2021–2025. Dödsriskerna redovisas främst i promille, antal per 1 000.

Dödstal

Dödstal m_x^t beräknas enligt:

$$m_x^t = \frac{D_x^t}{R_x^t}$$

där D_x^t är antalet döda personer och R_x^t är risktiden i åldern x år under en period t .

Beräkning av antal kvarlevande

Med kvarlevande avses de individer bland 100 000 levande födda (fingerad födelsekull) som vid aktuella dödsrisker beräknas uppnå åldern x år, l_x . Antalet 0-åringar är enligt tabellens radix $l_0 = 100\,000$ och kvarlevande vid övriga åldersår beräknas genom att sannolikheten att överleva för olika åldrar kedjemultiplieras:

$$l_1 = l_0(1 - q_0)$$

$$l_2 = l_0(1 - q_0)(1 - q_1) = l_1(1 - q_1)$$

$$l_x = l_{x-1}(1 - q_{x-1})$$

Den högsta ålder som antas kunna uppnås betecknas w :

$$l_{w+1} = l_w(1 - q_w) = 0$$

Beräkning av typvärde för ålder vid död

Frekvensfördelningen över antalet döda i olika åldrar får man genom skillnaderna mellan antalet kvarlevande åldersårsvis:

$$(l_x - l_{x+1})$$

Typvärde är den ålder som har högst antal döda.

Beräkning av risktid för kvarlevande (genomlevda år)

Den genomlevda tiden i en ettårig åldersklass L_x utgår från antal kvarlevande och beräknas genom:

$$L_x = (l_x + l_{x+1})/2$$

Uttrycket baseras på antagandet att fördelningen av antalet dödsfall i en åldersklass är jämn över året.

Under första levnadsåret är detta antagande inte tillämpligt. Då gäller:

$$L_0 = a_0 l_0 + (1 - a_0) l_1$$

där a_0 är medelåldern för dem som avled under första levnadsåret. Den var 0,115 år för flickor och 0,093 år för pojkar under perioden 2021–2025.

Beräkning av återstående medellivslängd

Beräkning av återstående medellivslängd görs i en livslängdstabell och utgår från dödsrisken, antal kvarlevande, samt antalet genomlevda år. Den återstående medellivslängden e i åldersklass x , e_x , beräknas med formeln:

$$e_x = \frac{\sum_{i=x}^w L_i}{l_x}$$

Utjämning av dödsrisken bland äldre

Dödsriskerna utjämnas bland äldre i livslängdsberäkningarna. I vissa fall saknas en del uppgifter bland äldre, exempelvis utbildningsnivå, och i de allra högsta åldrarna är beräkningar av dödsrisken osäkra på grund av liten befolkning och få eller inga dödsfall i dessa höga åldrar. I den här rapporten

har utjämnings av dödsrisker bland äldre gjorts på samma sätt som i den officiella befolkningsstatistiken de senaste åren.

För hela landet är dödsrisker för kvinnor och män utjämnade i åldern 95 år och äldre. Utjämnningen kommer från en modell som baseras på observerade dödsrisker i åldern 90–100 år. Den här utjämnningen är den samma som rapporten *Livslängden i Sverige 2011–2015* (SCB 2016) och *Livslängden i Sverige 2010–2020* (SCB, 2021).

I regionala beräkningar av livslängden, för län och de största kommunerna, samt efter utbildningsnivå, sker utjämnningen av dödsrisker från 90 års ålder utifrån observerade dödsrisker i åldern 80–100 år per kön, regional tillhörighet och utbildningsnivå.

Med de största kommunerna avses här kommuner med minst 30 000 invånare under 2025. Totalt omfattar detta 88 kommuner, vilket motsvarar 30 procent av rikets kommuner och 75 procent av rikets befolkning. För de tre storstadskommunerna utjämnas dödsriskerna i åldern 90 och äldre med observerade dödsrisker i respektive kommun. För de övriga 85 största kommunerna utjämnas dödsriskerna för de äldre med hjälp av observerade dödsrisker för det län som kommunen tillhör.

Jämförbarhet med tidigare uppgifter

Beräkningarna av återstående medellivslängd för perioden 2021–2025 är jämförbara med tidigare redovisade uppgifter på SCB:s webbplats för hela landet, för länen och de 88 största kommunerna.

Förändringarna i medellivslängd sedan 2001–2005 i Tabell 4.2 baseras på beräkningar av medellivslängd för perioderna enligt metoden som infördes vid SCB år 2012 för utjämnning av dödsrisker bland de allra äldsta. Medellivslängden för perioden 2001–2005 som används för beräkningar i tabellen avviker något för vissa län från den officiella statistiken i SSD-databasen, där revideringen inte görs för perioder före 2002–2006 enligt den nya utjämningsmetoden.

Metod för beräkning av olika åldrars bidrag till ökad livslängd

Baserat på livslängdstabeller för kvinnor och män för olika perioder beräknas hur mycket olika åldrars dödlighetsförändringar bidragit till att medellivslängden ökat, enligt förslag från Arriaga (1984). Formeln kan ställas upp på följande sätt och har hämtats från Drefahl et al. (2014):

$${}_n\Delta_x = \frac{l_x^1}{l_0^1} \cdot \left(\frac{{}_nL_x^2}{l_x^2} - \frac{{}_nL_x^1}{l_x^1} \right) + \frac{T_{x+n}^2}{l_0^2} \cdot \left(\frac{l_x^1}{l_x^2} - \frac{l_{x+n}^1}{l_{x+n}^2} \right)$$

Formeln beskriver hur stort bidraget från en skillnad i dödlighet i åldersgruppen x till $x+n$ är till en förändring i återstående medellivslängd vid födelsen mellan två perioder. Bidraget redovisas i antal år. Siffrorna 1 och 2 står för två olika populationer. Metoden baseras på uppgifter från en vanlig livslängdstabell, kvarlevande l_x , risktid i en viss ålder L_x och totalt genomlevda år T_x . Den första termen l_x/l_0 anger andelen kvarlevande i åldersgruppen i relation till antalet vid födelsen. I den andra beräknas skillnaden i överlevnad i åldern x år mellan populationerna. I de första två

leden beräknas den direkta effekten för livslängdsskillnaden från olika överlevnad i en viss ålder. I de sista två leden i formeln adderas kombinationen av den indirekta effekten och en interaktionseffekt från olika överlevnad mellan grupper i en viss ålder.

I rapporten beräknas för kvinnor och män hur mycket den förändrade dödligheten i olika åldrar bidragit till att den återstående medellivslängden vid födelsen ökat mellan 2016–2020 och 2021–2025. Beräkningarna görs separat för kvinnor och män för ettåriga åldersgrupper. I redovisningen summeras resultaten i åldersgrupper.

Typvärde

För att redovisa en standardiserad fördelning av dödsfall efter uppnådd ålder används livslängdstabellens standardbefolkning på 100 000 personer. Antalet döda i en viss ålder är differensen mellan antalet kvarlevande i åldern x minus antalet kvarlevande i åldern $x+1$ år.

Ålder x , med flest antal avlidna enligt livslängdstabellen, är typvärdet för ålder bland avlidna. I 1900-talets början har det största antalet avlidna varit under det första levnadsåret, men detta räknas inte som typvärde. Här används en föreslagen metod för att beräkna ett exakt typvärde för uppnådd ålder vid död, T , som beaktar antalet döda, d , i de närliggande ålderna enligt följande (Brown et al., 2012).

$$T = x + \frac{d(x) - d(x-1)}{[d(x) - d(x-1)] + [d(x) - d(x+1)]}$$

Regionala skillnader

I rapporten jämförs ett läns och kommuns livslängd med rikets. Då medellivslängden beräknas för en mindre region än riket är den behäftad med en märkbar slumpmässig variation, trots att regionen analyseras totalt. Variansen för den återstående medellivslängden vid åldern x år kan enligt Chiang (1968) skattas med uttrycket:

$$S_{\epsilon_x}^2 = \sum_{i=x}^{w-1} p_{xi}^2 [e_{i+1} + n(1 - a_i)]^2 S_q^2$$

där n är åldersintervallets längd ($n=1$, dvs. den fullständiga livslängdstabellen används vid variansberäkningen),

q_x är dödsrisken (sannolikheten att dö) vid åldern x år,

p_x är sannolikheten att överleva till åldern i år, givet att åldern x år uppnåtts,

beräknad som $(1 - q_x)(1 - q_{x+1}) \dots (1 - q_{i-1})$ för $i > x$ och lika med 1 för $i=x$,
 e_x är den återstående medellivslängden vid åldern x år,

a_x är genomsnittlig tid i åldern $(x, x+1)$ för de som dör i denna ålder (a_x har satts till 0,5 år för alla utom för det första levnadsåret där a_0 är ca 0,13),

och

$$S_{q_x}^2 = \frac{q_x(1-q_x)}{R_x + d_x}$$

där $R_x + d_x$ representerar befolkningsstorleken i en ålder av exakt x hela år. För åldern 0 år utgörs nämnaren av antal födda.

Vi har prövat hypotesen om respektive läns återstående medellivslängd överensstämmer med rikets nivå med hjälp av följande testvariabel:

$$z = \frac{e_x^L - e_x^{R_i}}{S_{e_x^L - e_x^{R_i}}}$$

där

$$S_{e_x^L - e_x^{R_i}}^2 = S_{e_x^L}^2$$

och L är län och R_i är riket.

Ovanstående testvariabel är normalfördelad om länets eller kommunens dödlighet överensstämmer med rikets (asymptotiskt). Detta innebär att vi kan förkasta hypotesen om lika medellivslängd mellan en region och riket på 5-procentsnivån, 1-procentsnivån respektive 0,1-procentsnivån. Vid hypotesprövningen betraktas rikets dödlighet som konstant för att förenkla beräkningarna. Dessutom skall tilläggas att rikets dödsrisker används vid beräkningen av varianserna under hypotesprövningen om det är samma medellivslängd i riket och länet samt för stora kommuner. Detta gäller även sannolikheten att överleva, P_{x_i} , och den återstående medellivslängden, e_x .

Testmetod för kommunjämförelser

Vid jämförelser av dödligheten mellan olika kommuner och rikets dödlighetsnivå för perioden 2021–2025 används standardiserade dödstal (SMR). SMR definieras:

$$SMR = \frac{D_x^t}{E_x^t}$$

där D_x^t är observerat antal dödsfall i gruppen i åldern x år under tidsperioden t , och E_x^t är förväntat antal dödsfall i gruppen i åldern x år under samma tidsperiod t . Det förväntade antalet dödsfall bestäms genom att använda rikets dödstal för grupperna:

$$E = \sum_n m_x^{R_i} R_x^K$$

där n är ålderintervallens längd (för kommunerna används summan av åldrarna 20–69 år och 70–95 år,

$m_x^{R_i}$ är dödstal (D_x^t/R_x^t) i åldern x år avseende riket R_i , och

R_x^K är befolkning (risktid) i åldern x år i grupp K .

Vid jämförelsen av SMR mellan en grupp och riket används följande testvariabel (Berry, 1983),

$$z = \frac{D - E}{\sqrt{E}}$$

där z är asymptotiskt normalfördelad. Hypotesen som testas är om en grupps dödstal avviker från rikets. Rikets nivå är indicerad till 1.

Då ett flertal test görs uppstår så kallad masssignifikans. Några signifikanser beror då på slumpen, eftersom testen innehåller en felmarginal. Test på 1-procentsnivån och 0,1-procentsnivån ger dock få "felaktiga" signifikanser.

För kommunerna har även 95-procentiga konfidensintervall för SMR beräknats (se tabellbilagan). Valet av gränser för konfidensintervallen har gjorts med hjälp av Poisson-fördelningen, så kallad Byar's approximation (Breslow & Day, 1987).

Medellivslängd efter län och utbildningsnivå

Medellivslängden efter utbildningsnivå framställs på samma sätt som de regionala livslängdstabellerna 2021–2025, med den skillnaden att antalet kvarlevande av 100 000 räknas från 30 års ålder.

För perioden 2021–2025 beräknas uppgifter om livslängd efter utbildningsnivå på samma sätt som för länen med en utjämning av dödsrisker för de äldsta åldrarna. Observerade dödsrisker per kön och utbildningsgrupp i åldern 80–100 år utgör bas för utjämnade dödsrisker i alla åldrar 90 år och äldre. Se också i avsnittet *Utjämning av dödsrisker bland äldre*. I beräkningarna efter utbildningsnivå inkluderas enbart personer födda i Sverige.

Röjandekontroll

Från och med referensåret 2025 är ett röjandeskydd i form av en liten kontrollerad slumpmässig osäkerhet infört i redovisade uppgifter.

Statistikens kvalitet

Denna rapport bygger på uppgifter från Registret över totalbefolkningen (RTB) samt andra register som finns vid SCB. Det förekommer en viss över- och undertäckning av folkbokförda. För mer information om täckningsfel i RTB hänvisas till kvalitetsdeklarationen för Befolkningsstatistiken, www.scb.se/BE0101.

Tillförlitligheten är mycket hög när det gäller uppgifter om dödsfall och folkmängd. För uppgifter om utbildningsnivå är tillförlitligheten lägre eftersom bland annat utländsk utbildning inte alltid registreras i utbildningsregistret. Av den anledningen är analysen om medellivslängd efter utbildningsnivå begränsad till personer födda i Sverige.

Bilagor

Tabellbilaga

[Tabellbilaga till rapporten Livslängden i Sverige 2021 - 2025.](#)

Referenser

Arriaga, E. E. (1984). Measuring and explaining the change in life expectancies. *Demography*, 21: 83–96.

Becker, W., Enghardt, H., & Robertson, A-K. (1994). *Kostundersökningar i Sverige 1950–1990*. Uppsala: Statens livsmedelsverk.

Berry, G. (1983). The analysis of mortality by the subject-years method. *Biometrics*, 39: 173–184.

Breslow, N.E., & Day, N.E. (1987). *Statistical methods in cancer research. Volume II – The design and analysis of cohort studies*. IARC Scientific Publications No.82. Lyon: International Agency for Research on Cancer.

Brown., D. C., Hayward, M. D., Montez, J. K., Hummer, R. A., Chiu, C-T., & Hidajat, M. M. (2012). The significance of education for mortality compression in the United States. *Demography*, 49: 819–840.

Carlsson, G. (1979). *Liv och hälsa: en kartläggning av hälsoutvecklingen i Sverige*. Stockholm: Liber Förlag.

Chenet, L., Osler, M., McKee, M., & Krasnik, A. (1996). Changing life expectancy in the 1980s: Why was Denmark different from Sweden? *Journal of Epidemiology and Community Health* 52: 404–407.

Chiang, CL (1968). *Introduction to stochastic processes in biostatistics*. New York: Wiley.

Dinges, M., & Weigl, A. (2016). Gender gap similarities and differences in Europe. I Dinges., A., & Weigl (red.), *Gender-specific life expectancy in Europe 1980–2010*, s. 187–216. Stuttgart: Franz Steiner Verlag.

Drefahl, S., Ahlbom, A., & Modig, K. (2014). Losing ground – Swedish life expectancy in comparative perspective. *PLOS One*, 9: 1–10.

Eurostat (2026). Life expectancy by age and sex. Hämtad från 2026-03-13 från [Eurostat](#).

FN (2024). World Population Prospects 2024. Demographic indicators by region, subregion and country, annually for 1950–2100. Estimates, 1950–

2023. Hämtad 2026-04-01 från [World Population Prospects](#).

Folkhälsomyndigheten (2016). Nationella folkhälsoenkäten. Hämtad 2016-11-22 från [webbplatsen Folkhälsoinformation i Sverige](#).

Magnusson, L., & Borgegård, L-E. (1999). Hälsa och migration – En studie av sambandet mellan lokala levnadsförhållanden och hälsa. Uppsala: Uppsala universitet, Institutet för bostadsforskning, Working paper No. 25.

Månsson A, van der Velde L, Karlsson T, Beekmann L, Jonsson Stenberg E, Haagsma J, et al. Alcohol control policy and alcohol-attributable disease burden in Finland and the Baltic countries: A longitudinal study 1995–2019. *Drug Alcohol Rev.* 2024;43(6):1338–1348. hämtad från [Wiley online library](#).

Norberg, M., & Danielsson, M. (2012). Overweight, cardiovascular diseases and diabetes. Health in Sweden: The national Public Health report 2012. Chapter 7. *Scandinavian Journal of Public Health* 40 (Suppl. 9): 135–163.

OECD (2025). EU Country Cancer Profile: Danmark 2025, EU Country Cancer Profiles, OECD Publishing, Paris, [Hämtad från OECD](#)

OECD (2026). Life expectancy at birth. Hämtad 2026-01-30 [från OECD](#)

SCB (1997). *Livslängden i Sverige. Livslängdstabeller för riket och länen 1991–1995*. Demografiska rapporter 1997:1.

SCB (2001). *Livslängden i Sverige 1991–2000. Livslängdstabeller för riket och länen*. Demografiska rapporter 2001:3.

SCB (2007). *Livslängden i Sverige 2001–2005. Livslängdstabeller för riket och länen*. Demografiska rapporter 2007:1.

SCB (2011). *Livslängden i Sverige 2001–2010. Livslängdstabeller för riket och länen*. Demografiska rapporter 2011:2.

SCB (2016). *Livslängden i Sverige 2011–2015. Livslängdstabeller för riket och länen*. Demografiska rapporter 2016:4.

SCB (2021). *Livslängden i Sverige 2001–2020. Livslängdstabeller för riket och länen*. Demografiska rapporter 2021:4.

SCB (2021). *Bilagor till Sveriges framtida befolkning 2021–2070*. Demografiska rapporter 2021:2.

SCB (2024). *Bilagor till Sveriges framtida befolkning 2024–2070*. Demografiska rapporter 2024:2.

SCB (2026). Spädbarnsdödlighet efter kön. År 1946–2024. Hämtad från [Spädbarnsdödlighet efter kön. År 1946 - 2024. PxWeb](#)

SCB (2026). Sveriges framtida befolkning 2026–2070. *Demografiska rapporter* 2026:3.

Tarkiainen L, Martikainen P, Junna L, *et al.* (2024). Contribution of causes of death to changing inequalities in life expectancy by income in Finland, 1997–2020 *J Epidemiol Community Health* 2024; 78:241-247.

Vallin, J., & Meslé, F. (2001). Trends in mortality in Europe since 1950: age-, sex- and cause-specific mortality. I *Trends in mortality and differential mortality*. Council of Europe Publishing, Population studies No. 36: 31–184.

World Health Organization (2026). Life expectancy at birth (years). Hämtad 2026-01-23 från [WHO](#) [Indicator].